

DE MILITAIRE SPECTATOR

waarin opgenomen de Officiële Mededelingen
van het **MINISTERIE VAN OORLOG**

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Redactie: W. DEN TOOM, Kolonel-Waarnemer
B. KONING, Kolonel van de Generale Staf
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Kolonel van de Generale Staf
J. G. J. VAN DER HULST, Majoor der Artillerie

Abonnement f3 per kwartaal. Buitenland f15 per jaar. Losse ex. f1.25. NADRUK VERBODEN
MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V., Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

123ste Jaargang

Nr 3

Maart 1954

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Mededelingen van de Chef van de Generale Staf 94

Redactioneel gedeelte

Het gestandaardiseerde operatiebevel, door J. H. van der Kam, Kapitein van de Generale Staf	95
Nieuwe uitgaven	94, 105
Wegaanduiding, door M. M. L. Timmer, Majoor der Koninklijke Marechaussee	106
Het schieten op verkorte afstand, door S. H. L. Westra, Kapitein der Artillerie	112
Heeft Nederland „Para-troepen” nodig?, door J. J. M. Antoniotti, Kapitein der Infanterie	117
Crisis in Moed, bewerkt door O. A. L. Korinth, Majoor der Infanterie	120
Discipline, vandaag, door J. H. Gillebaard, Reserve Eerste-Luitenant der Infanterie	126
Het gevecht bij St. Joris Winge, 7 September 1944, door Jhr J. J. G. Beelaerts van Blokland, Majoor der Cavalerie	127
Uit de buitenlandse vakpers	130

MILITAIRE SPECTATOR, 123e Jaargang, Nr 3, blz. 93—137, Den Haag, Maart 1954

DE MILITAIRE SPECTATOR

waarin opgenomen de Officiële Mededelingen
van het **MINISTERIE VAN OORLOG**

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Redactie: W. DEN TOOM, Kolonel-Waarnemer
B. KONING, Kolonel van de Generale Staf
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Kolonel van de Generale Staf
J. G. J. VAN DER HULST, Majoor der Artillerie

Abonnement f3 per kwartaal. Buitenland f15 per jaar. Losse ex. f1.25. NADRUK VERBODEN
MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V., Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

123ste Jaargang

Nr 3

Maart 1954

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Mededelingen van de Chef van de Generale Staf 94

Redactioneel gedeelte

Het gestandaardiseerde operatiebevel, door J. H. van der Kam, Kapitein van de Generale Staf	95
Nieuwe uitgaven	94, 105
Wegaanduiding, door M. M. L. Timmer, Majoor der Koninklijke Marechaussee	106
Het schieten op verkorte afstand, door S. H. L. Westra, Kapitein der Artillerie	112
Heeft Nederland „Para-troepen” nodig?, door J. J. M. Antoniotti, Kapitein der Infanterie	117
Crisis in Moed, bewerkt door O. A. L. Korinth, Majoor der Infanterie	120
Discipline, vandaag, door J. H. Gillebaard, Reserve Eerste-Luitenant der Infanterie	126
Het gevecht bij St. Joris Winge, 7 September 1944, door Jhr J. J. G. Beelaerts van Blokland, Majoor der Cavalerie	127
Uit de buitenlandse vakpers	130

MILITAIRE SPECTATOR, 123e Jaargang, Nr 3, blz. 93—137, Den Haag, Maart 1954

Officiële Mededelingen van het MINISTERIE VAN OORLOG

MEDEDELINGEN VAN DE CHEF VAN DE GENERALE STAF

VERSCHENEN VOORSCHRIFTEN

1200. 2e Opgave van wijzigingen op Voorschrift nr 1200, „Beschrijving van het Slidexsysteem”.

1399. Organisatieschema's Regiment Infanterie (Voorloper van boekwerk nr 1399 „Organisatieschema's Infanteriedivisie”).

1583. Reglement op de Garnizoensdienst, 3e druk (Is gelijk aan de 2e druk met 1e opg. v. wijzigingen).

1653. Accumulatoren, 2e druk (1e druk met 1e opg. v. wijzigingen vervalt hiermede).

1685. Draaggolf-apparatuur Telefoon-eindinstallatie TC-21-A en TC-21-B Lijnversterker TC-23-A.

Bediening en onderhoud van de Telefoon-eindinstallatie TC-21-A,-B en lijnversterker TC-23-A.

1688. Camouflage deel IV — Camouflage-materialen en de vervaardiging ervan.

1688. Camouflage deel V — Camouflage der Veldartillerie.

1851. Voorlopige Richtlijnen voor de Afdeling Veldartillerie.

2035. Doorschrijden van kunstmatige hindernissen, 3e druk (3e druk is gelijk aan de 2e druk met 1e opgave van wijzigingen; 1e druk vervalt hiermede).

2049A. Supplement op voorschrift nr 2049 „Mijnzoeker SCR-625-H”.

Aanvullingen en wijzigingen op Voorschrift nr 2049, Mijnzoeker SCR-625-A,-B,-D,-E, voor de Mijnzoeker SCR-625-H.

2461. Voorlopige Richtlijnen Het Tankbataljon in de Infanteriedivisie.

3451. Schietvoorschrift voor de batterij van 90 mm AA met vuurleidingstoestel M9A1 en radar SCR-584.

5002. Woordenlijst bij SNL's. Deel G — Voertuigen. Deel H — Gestandaardiseerde materialen voor universeel gebruik.

Einde van de Officiële mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

Nieuwe uitgaven

Methodische Instructie, door M. A. Panhuyzen. Uitg. Erven F. Bohn N.V., Haarlem. Prijs f 7,90.

Generaal Bradley noemde militaire theorielessen „een voortdurende strijd tegen te slaap”. Inderdaad, dat is niet ver bezijden de waarheid. Toch kan men het — noch in het militaire, noch daarbuiten — niet zonder theoretische voorbereiding voor de praktijk stellen. De wijze waarop de theorie, de les, wordt gegeven is echter van doorslaggevend belang. Slaagt men er in zijn leerlingen — militair of burger — te pakken, tot deelgenoot te maken, tot denkend medewerker te vormen, dan is de theorie geen slaapmiddel meer. Integendeel, dan is die theorie de basis en het cement voor de daaropvolgende praktijk geworden, die het tenslotte moet doen. Goed gegeven theorie is goud waard. Zeer zeker gaat dit de ene instructeur van nature beter af dan de andere. Het is de grote verdienste

geweest van de kapitein Panhuyzen, dat hij in zijn boek „Methodische instructie” de mogelijkheid heeft geopend voor elk instructeur om zijn theorielessen te doen slagen.

In zeer eenvoudige, voor ieder begrijpelijke en pakkende taal zet hij de methoden uiteen, welke men kan toepassen om de theorie zijn rente te doen afwerpen. Het grote voordeel van dit boek is, dat het gebruikt kan worden, zowel door paedagogische- als niet-paedagogische geschoolde opleiders. Daardoor is dit boek geschikt voor algemeen gebruik, voor een ieder die belast is of wordt met het geven van cursussen in groepsverband.

Het lezen — het bestuderen — wordt vergemakkelijkt door een logische opbouw en indeling der stof, afgewisseld met suggestieve en leerzame overzichten, tabellen en foto's.

Een bijzonder waardevol boek voor elk instructeur.

B. K.

Het gestandaardiseerde operatiebevel

door J. H. VAN DER KAM, Kapitein van de Generale Staf, Leraar H.K.S.

Algemeen

De Strijdkrachten van de NATO zijn thans overeengekomen een gestandaardiseerde vorm van het operatiebevel te gebruiken.

Teneinde hiermede zo spoedig mogelijk vertrouwd te geraken en om te komen tot een uniform gebruik van dit operatiebevel zal het hierna worden toegelicht waarbij achtereenvolgens gegeven zal worden:

1. Algemene vorm en inhoud.
2. Toelichting op de vorm en inhoud.
3. Een voorbeeld van het gebruik.

1. Algemene vorm en inhoud

VEILIGHEIDSCCLASSIFICATIE

(Indien wordt afgeweken van reeds mondeling gegeven bevelen dient men dat hier aan te geven).

Ex nr
Staf van uitgifte
Plaats van uitgifte
Datumsjdgroep
Verwijzingsnummer

TYPE VAN HET OPERATIEBEVEL MET VOLGNUMMER

Verwijzingen: Kaarten en documenten.

Tijdzone: (indien nodig).

Slagorde: (indien nodig).

1. Toestand.

Deze paragraaf is *steeds* samengesteld uit drie subparagrafen: a, b en c.

Geef hierin — en onder de volgende hoofden — een beknopt algemeen overzicht van de toestand, zodat de ondercommandanten hiervan een duidelijk beeld krijgen.

a. V i j a n d.

Geef aan:

Samenstelling, dispositie, opstellingsplaatsen, geschatte sterkten, identificaties en mogelijkheden. (Er kan worden verwezen naar een ISUM, een PERINTREP of bijlage (Inlichtingen)).

b. Eigen troepen.

Geef gegevens over het optreden van andere eigen troepen dan waarvoor het bevel geldt en wier optreden rechtstreeks invloed kan hebben op de handelingen van de ondercommandanten. Neem als volgorde:

- (1) de hogere eenheid;
- (2) de eenheden in front, de neveneenheden en de eventueel volgende en doorschrijdende eenheden;

- (3) de eenheden die op een of andere wijze steun verlenen zonder onder bevel te komen;
- (4) de tactische luchtmacht.

c. **Afwijkingen organiek verband.**

Noem — indien zulks niet onder „Slagorde” is geschied de onderdelen en eenheden, die met het oog op de operatie:

- (1) onder bevel van de eenheid zijn gesteld, die het bevel uitgeeft;
- (2) aan het bevel van de eenheid zijn onttrokken, die het bevel uitgeeft.

Het tijdstip, waarop de bevelswisseling plaatsvindt dient in beide gevallen te worden aangegeven.

2. **Opdracht.**

Deze paragraaf wordt *nooit* onderverdeeld in subparagrafen! Geef hierin een beknopte en duidelijke — in positieve taal gestelde — weergave van de opdracht van de eenheid in haar geheel. Zo nodig kan hier tevens het doel van de opdracht worden aangegeven.

3. **Uitvoering.**

Deze paragraaf bestaat uit de volgende subparagrafen:

a. **Plan:**

Geef het plan van manoeuvre. Dit wordt *letterlijk* overgenomen uit het besluit van de commandant en moet zo mogelijk antwoord geven op de vragen: wie, wat, hoe, waar, waarom en wanneer (*indien reeds mogelijk het uur U*).

b. **Groepering:**

Hierin worden — voor zover nodig — de gegevens opgenomen die betrekking hebben op de groepering zoals: formatie, scheidingslijnen, aansluitingspunten, startlijn, uitgangstelling, hoofdweerstandslijn, regelingslijnen, enz.

Veelal wordt de groepering op een operatie-oleaat aangegeven.

c, d, e n z.:

In de volgende subparagrafen worden de bijzondere tactische opdrachten voor elk tot de eenheid behorend of onder bevel van de eenheid gesteld onderdeel vermeld, voor zover het geen routine-zaken betreft welke in Vaste Orders zijn neergelegd.

Tevens worden voor elk onderdeel de afwijkingen van het organieke verband vermeld, voor zover deze niet reeds onder het hoofd „Slagorde” zijn opgenomen.

Begonnen wordt met de hoofdonderdelen van de eenheid in volgorde van nummering of lettering, terwijl voorts de alphabetische volgorde van de onderdelen wordt aangehouden.

In de *voorlaatste* subparagraaf volgen de opdrachten voor de *reserve* van de eenheid, indien deze aanwezig is.

x. **Coördinerende bepalingen:**

Dit is de laatste subparagraaf waarin alle opdrachten en aanwijzingen worden opgenomen welke gelden voor twee of meer onderdelen van de eenheid, doch *niet* vallen onder het hoofd 3 b, *Groepering*.

In deze subparagraaf worden zaken opgenomen als: wijzigingen in Vaste Orders, veiligheidsmaatregelen, maatregelen voor geheimhouding

en misleiding, kernvragen, voorrang van uit te voeren werkzaamheden, enz. enz., alsmede gegevens omtrent de nadere vaststelling van het uur U, indien dit laatste nog *niet* onder het hoofd 3 a, *Plan* kon worden opgenomen.

4. *Verzorging.*

Geef hierin een opsomming van de maatregelen op het gebied van de personeels- en logistieke verzorging, welke voor de operatie worden genomen.

Indien deze paragraaf te omvangrijk zou worden, of indien de regelingen nog niet zijn uitgewerkt, kan een afzonderlijk verzorgingsbevel worden uitgegeven, waarnaar dan in deze paragraaf moet worden verwezen.

Dit laatste zal vrijwel steeds nodig zijn op divisie en hoger niveau, doch zelden of nooit op een lager niveau. Hoofden en volgorde van subparagrafen, cq paragrafen zijn vooralsnog zoals thans gebruikelijk is.

5. *Bevelvoering en verbindingen.*

Deze paragraaf bestaat uit drie subparagrafen.

a. *Verbindingen:*

Geef hierin aanwijzingen omtrent het tactisch gebruik van de verbindingsmiddelen en vermeld de van kracht zijnde operationele verbindingsorders en verwijs eventueel naar een bijlage verbindingen.

Wordt géén bijlage verbindingen uitgegeven geef dan in deze paragraaf aan:

de van toepassing zijnde verbindingsorders, derhalve met vermelding van nummer van onderwerp en uitgave;

de beperkingen op het gebruik van de verbindingsmiddelen; vuurwerkseinen en optische tekens; codewoorden, codenamen en liaison.

b. *Bevelvoering:*

Geef hierin de aanvankelijke opstellingplaatsen aan van commandoposten en stafkwartieren van eigen en eventueel naastlagere eenheden met vermelding van tijd van opening.

Vermeld eventueel ook de opstellingplaats en tijd van opening van de commandopost van de naasthogere eenheid.

c. *As van verbindingen:*

Aanwijzingen omtrent

kennisgeving van ontvangst

Rang van de Commandant
Handtekening

Bijlage: 1.

2.

enz.

Verzendlijst:

cq toegevoegde onderdelen.

Waarmerking:

(meestal G3 of S3).

VEILIGHEIDSClassificatie

2. Toelichting op de vorm en inhoud

1. *Algemeen.*

Het operatiebevel bestaat dus uit vijf paragrafen, waarvan de paragraaf 1 met de subparagrafen 1a, 1b en 1c en de paragrafen 2, 3, 4 en 5 *le allen tijde* met hun corresponderend hoofd moeten worden opgenomen. Ten aanzien van de onderverdeling in subparagrafen van de paragrafen 3, 4 en 5 zijn *géén* restricties gesteld.

Alle paragrafen en subparagrafen worden van een hoofd voorzien. Deze worden *onderstreept*.

Teneinde het bevel zo veel mogelijk te bekorten, is het gewenst gebruik te maken van aanduidingen als:

„Zie bijlage nr”, „Geen wijziging”, „Zie ISUM”, enz. Ook gebruikt men daarvoor het woord „Nil” hetgeen wil zeggen, dat er ten aanzien van het bepaalde punt niets valt aan te geven, dat al niet bekend was.

Om de tekst van het operatiebevel te bekorten wordt gebruik gemaakt van bijlagen. Naar deze bijlagen moet, zowel op de corresponderende plaats van de tekst, als aan de voet van het operatiebevel worden verwezen.

2. *Veiligheidsclassificatie.*

Hiervoor worden de voorschriften gevolgd, zoals deze reeds zijn vastgelegd voor de Strijdkrachten van de NATO. Deze veiligheidsclassificatie moet boven en onder elke bladzijde worden aangegeven!

3. *Afwijkingen van mondelinge bevelen.*

Indien mondelinge bevelen aan het operatiebevel zijn voorafgegaan, moeten onder de veiligheidsclassificatie aan het hoofd van het operatiebevel uitdrukkingen worden gebezigd als: „Geen afwijking van de mondelinge bevelen”, „Geen afwijkingen van de mondelinge bevelen, uitgezonderd paragraaf”, enz.

Zijn *géén* mondelinge bevelen aan het operatiebevel voorafgegaan, dan blijven deze aanduidingen achterwege.

4. *Exemplarnummers.*

De staf, die een operatiebevel uitgeeft, nummert elk uit te geven exemplaar en houdt een lijst aan, waarop wordt aangetekend aan welke geadresseerden de verschillende exemplaren zijn verzonden.

5. *Plaats van uitgifte.*

Hier kan de echte plaats van uitgifte worden aangegeven, dan wel een schuilnaam, indien de geheimhouding dit eist en de geadresseerden deze schuilnaam kennen en daardoor de plaats van uitgifte weten.

6. *Datumtijdgroep.*

Hiervoor gelden de regelen, zoals deze reeds zijn vastgelegd voor de Strijdkrachten van de NATO.

De datumtijdgroep van het operatiebevel geeft het tijdstip aan, *waarop dit bevel is getekend*.

Tenzij anders bepaald in paragraaf 2 „*UITVOERING*” — subparagraaf x „*Coördinerende bepalingen*” — geeft zij tevens het tijdstip aan, waarop het bevel van kracht wordt.

7. *Verwijzingsnummer.*

Het verwijzingsnummer bestaat uit een combinatie van letters en cijfers of uit letters of uit cijfers.

Het mag géén aanduiding bevatten, welke het verband met een operatiebevel zou kunnen verraden.

Dit wordt gedaan om de kennisgeving van ontvangst in klare taal over de radio te kunnen doen zenden door gebruik te maken van dit verwijzingsnummer zonder de vijand in staat te stellen hieruit op te maken, dat een operatiebevel is uitgegeven.

8. *Type en volgnummer.*

Het type van het operatiebevel geeft aan of sprake is van een al dan niet gezamenlijk bevel van land-, zee- en/of luchtmachtstrijdkrachten. Bijvoorbeeld:

GEZAMENLIJK LAND/ZEEMACHT OPERATIEBEVEL Nr 5
of
LANDMACHT OPERATIEBEVEL Nr 3

Dit is nodig, indien men te maken heeft met een gezamenlijke staf van land-, zee- en/of luchtmachtstrijdkrachten. Is dit niet het geval, dan wordt het type *niet* vermeld, aangezien dit reeds kan worden opgemaakt uit het hoofd: „Staf van uitgifte”. In zo'n geval kan worden volstaan met:

OPERATIEBEVEL Nr.....

9. *Verwijzingen.*

Onder dit hoofd worden de bij het bevel te gebruiken kaarten en andere documenten vermeld. Naar Vaste Orders wordt hier echter *niet* verwezen! Daarnaast kan in de verdere tekst van het bevel worden verwezen.

Wordt naar *kaarten* verwezen dan geschiedt dit onder vermelding van land, schaal en kaartbladnummer. Indien nodig kan het jaar van uitgifte worden genoemd.

10. *Slagorde.*

Geef hierin aan de bijzondere groepering voor de operatie van de onderdelen (ook versterkingen), zoals zij onder bevel worden geplaatst van de *naaste* ondercommandanten met vermelding van de naam van deze ondercommandanten.

Is van een bijzondere groepering geen sprake, dan vervalt dit punt.

Geldt dit slechts voor een enkel onderdeel, dan kan het worden opgenomen in de desbetreffende subparagraaf van paragraaf 3 „*UITVOERING*”.

11. *Kennisgeving van ontvangst.*

Indien nodig worden hieromtrent aan het slot van het bevel aanwijzingen gegeven. Het aanbrengen van de afkorting „kvo” (*kennisgeving van ontvangst*) kan voldoende zijn. Kennisgeving van ontvangst betekent, dat het bevel is *ontvangen en begrepen!*

12. *Ondertekening door de commandant en waarmerking.*

Gewoonlijk tekent de commandant slechts één exemplaar (het archief-exemplaar) van het bevel.

Op de aan de geadresseerden te zenden exemplaren kan de naam van de commandant worden vermeld, daar waar het woord handtekening staat aangegeven. Deze exemplaren moeten worden gewaarmerkt door de betreffende stafofficier.

13. *Bijlagen.*

Onder dit hoofd worden de stukken vermeld, welke *met* het operatiebevel worden uitgegeven en hierbij behoren, zoals: schetsen, oleaten en bescheiden. Bijvoorbeeld:

- Bijlagen: 1. Operatie-oleaat,
2. Artillerie,
3. Verbindingen,
4. Genie,
enz. enz.

Voor elke bijlage geldt het bepaalde ten aanzien van de veiligheidsclassificatie, zoals is aangegeven onder 2. Het hoofd van de bijlage moet dezelfde vorm aanhouden als voor het bevel is aangegeven. Dit tot en met de verwijzing naar de kaarten.

Onder aan de bijlage volgt dan:

- a. Zo nodig een opsomming van de *bijvoegsels*;
- b. De ondertekening door de commandant;
- c. De verzendlijst;
- d. De waarmerking door de betreffende stafofficier.

14. *Verzendlijst.*

Bij intergeallieerd gebruik moet steeds een volledige verzendlijst bij het operatiebevel worden gevoegd.

In andere gevallen kan worden verwezen naar een Vaste Order, waarin verschillende verzendlijsten voor verschillende soorten operaties kunnen worden aangegeven. In een dergelijke Vaste Order kunnen als geadresseerden slechts organiek tot de eenheid behorende onderdelen worden opgenomen. Wordt in een bevel (cq bijlage) naar een bepaalde verzendlijst verwezen dan moeten daarbij de onderdelen met name genoemd worden, welke voor de operatie onder bevel van de betrokken eenheid zijn gekomen.

Het verdient aanbeveling ieder onderdeel zo mogelijk steeds dezelfde exemplaarnummers te geven van het bevel, hetgeen in de vastgestelde verzendlijst kan worden opgenomen.

3. **Voorbeeld van het gebruik**

Tot besluit van deze beschouwing zullen thans als voorbeeld volgen:

1. een operatiebevel voor de aanval en
2. een operatiebevel voor de verdediging.

Beide bevelen zullen gegeven worden voor het niveau van een regiment. Teneinde geen willekeurige bevelen te geven zal worden teruggegrepen naar enkele de lezer bekende gevallen uit de Militaire Spectator waarbij uiteraard de tactiek buiten beschouwing wordt gelaten. Voor gemak van de lezer zullen daarbij dezelfde nummering en coördinaten worden gebruikt.

Voorbeeld 1.

Verwezen wordt naar het artikel „Het Regiment Infanterie in het gevecht” door de Generaal-Majoor J. H. Couzy. (MS 1950, nr 10).

Het operatiebevel van 10 RI zou thans aldus kunnen luiden:

GEHEIM

(géén afwijking van mondelinge bevelen)

Ex nr
10 RI
TORENBORG
202300 Aug 49
Nr 27

OPERATIEBEVEL Nr 3

Kaarten: 1 : 50.000, nr 32 O
nr 33 W

1. TOESTAND

a. *Vijand*

- (1) Bospercelen O van GARDEREN, OUDDORP en boscomplex Z van kwg zijn tot steunpunten ingericht.
- (2) Tenminste een sectie pda is vastgesteld in midden boscomplex Z van kwg en in bosperceel in vt 7872.
- (3) Bezetting gevormd door 1-24 RI.
- (4) Geen hindernissen of graafwerk waargenomen en evenmin mijnevelden van enige betekenis.
- (5) Artillerievuur werd afgegeven op remontedepot MILLIGEN en op kwg ter hoogte van RENBAAN.
- (6) Onder alle omstandigheden rekening te houden met beperkt offensief optreden.

b. *Eigen troepen*

- (1) 3 InfDiv zal op 21 Aug gelijktijdige aanvallen inzetten ter bereiking van HOEVELAKEN en ACHTERVELD.
- (2) 12 RI (ZUID) zet gelijktijdig de aanval in ter bereiking van de lijn-STROE-kp 20 aan kwg VOORTHUIZEN/APELDOORN (niet inbegrepen).
- (3) 25 en 40 AfdArt V/V AfdArt R/S.

c. *Afwijkingen organiek verband*

- (1) 3 VerkEsk te 201330 Aug onder bevel; mag niet deelnemen aan de aanval.
- (2) 1-3 TkBat te 201400 Aug onder bevel. Plaats: PALEIS 't LOO.

2. OPDRACHT

10 Rggr zal 211200 Aug de aanval inzetten ter bereiking van W rand GARDEREN-kp 20 aan kwg APELDOORN/VOORTHUIZEN-STROE (n inb). (D1)

3. UITVOERING

a. *Plan*

De aanval zal geschieden in drie gedeelten:

- (1) Na inleidende beschieting van 50 min een aanval door een batinf met esk tanks op OUDDORP.
- (2) Nà OUDDORP te hebben veroverd zetten de onder (1) genoemde troepen de aanval in W richting voort, terwijl op mijn bevel een batinf met tanks over OUDDORP oprukt naar GARDEREN om daarbij eventuele weerstanden O van GARDEREN op te ruimen.
- (3) Zodra bat in 2e lijn OUDDORP heeft bereikt verzamelt op mijn bevel het voorhoedebat en rukt op over OUDDORP naar boscomplex Z van kwg APELDOORN/VOORTHUIZEN.

b. *Groepering*

- (1) In voorste lijn: 2-10 RI met 1-3 TkBat onder bevel.
- (2) In tweede lijn: 3-10 RI met 2 EskTks (min twee pels) onder bevel.
- (3) In derde lijn: 1-10 RI met twee pels tanks onder bevel.
- (4) Scheidingslijnen: zie bijlage 1.
- (5) Uitgangsstelling: zie bijlage 1.
- (6) Startlijn: te bepalen door BCn.

- c. *1-10 RI* (plus)
- (1) Beveiligt in huidige opstelling uitgangstelling van 2-10 RI en verleent dat bat vuursteun.
 - (2) Verzamelt op mijn bevel en rukt over OUDDORP op naar boscomplex Z van kwg APELDOORN/VOORTHUIZEN, zuivert dit en consolideert aldaar.
- d. *2-10 RI* (plus)
- (1) Aanval op OUDDORP N van landweg ca 300 m N en evenwijdig aan kwg APELDOORN/VOORTHUIZEN.
Frontbreedte: 700 m.
 - (2) Na verovering OUDDORP — met beveiliging der flanken, in het bijzonder naar het Z en onder achterlating bezetting naar het N en NW — aanval voortzetten naar GARDERENSE HEIDE W van kwg HOOGSTEEG, alwaar consolidatie.
- e. *3-10 RI* (plus)
- (1) Op uur U gereed in verzamelplaats omgeving driesprong kwgn 8370.
 - (2) Rukt op mijn bevel op over stallen Remontedepot naar OUDDORP.
 - (3) Stelt zich te OUDDORP gereed voor oprukken naar GARDEREN en zuivering bosperceel O van GARDEREN.
 - (4) Consolideert te BEMELERBERG, NW-rand GARDEREN bij DOODEWEG en W-rand GARDEREN tussen KOUDHOORNSEWEG en HOOGSTEEG.
- f. *13 AfdArt*
- (1) Stellingterrein O van de lijn UDDEL-MEERVELD-kp 26,5 kwg APELDOORN/VOORTHUIZEN.
 - (2) Zie bijlage 2.
- g. *ABt-3 AfdLtLuA*
Beschermt uitgangstelling.
- h. *2 CieZwMr*
- (1) Stellingterrein Remontedepot MILLIGEN.
 - (2) Neemt deel aan vuurplan art.
- i. *2 EskTks*
- (1) Twee pels onder bevel 1-10 RI
 - (2) Esk (min) onder bevel 3-10 RI.
 - (3) Verzamelt na consolidatie driesprong kwgn 7870.
- k. *1-3 TkBat*
- (1) Onder bevel van 2-10 RI.
 - (2) Verzamelt na consolidatie driesprong kwgn 7870.
- l. *3 VerkEsk*
- (1) Beveiligt aanval in huidige opstellingen.
 - (2) Verzamelt op mijn bevel aldaar.
- m. *ACie-3 GenieBat*
Ondersteunt elk batinf met een pel.
- x. *Coördinerende bepalingen*
- (1) Rechtstreeks overleg tussen C 1 en 2-10 RI omtrent te verlenen vuursteun.
 - (2) C 2-10 RI geeft C 3-10 RI op waarheen bezetting OUDDORP na doorschrijding te dirigeren.
 - (3) Aansluitingspunten bij consolidatie:
Tussen 3-10 PI en 2-10 RI HOOIWEG.
Tussen 2-10 RI en 12 RI op kwg ca 500 m Z van kp 20 aan kwg APELDOORN/VOORTHUIZEN.

4. VERZORGING

Geen wijziging.

5. BEVELVOERING EN VERBINDINGEN

a. *Verbindingen*

- (1) Zie OVO, onderwerp 1, uitgave 3.
- (2) codewoorden
- (3) seinen:

b. *Bevelvoering*

- (1) cp ongewijzigd.
- (2) Ik bevind mij gedurende eerste gedeelte aanval bij stallen Remontedepot MILLIGEN, daarna OUDDORP.

kvo

Kolonel
P. STAVAST

Bijlagen: 1. Operatie-oleaat
2. Artillerie

Verzendlijst P (13 AfdArt twee exnrs extra)

1-3 TkBat

3 VerkEsk

Waarmeding:

S-3

GEHEIM

Voorbeeld 2.

Verwezen wordt naar het artikel „Het Regiment in de verdediging” door de Generaal-Majoor J. H. COUZY in de MS 1951, nr 7. Het operatiebevel van 4 RI zou thans aldus kunnen luiden:

GEHEIM

Ex nr
4 RI
GARDEREN
021930 Jun 51
Nr 12

OPERATIEBEVEL Nr 7

Kaarten: 1 : 50.000, nr 32 O
nr 33 W

1. TOESTAND

a. *Vijand*

Zal tegen het vallen van de duisternis de IJSSEL bereiken zodat reeds hedennacht overgangspogingen kunnen worden verwacht.

b. *Eigen troepen*

- (1) Eigen troepen richten zich ter verdediging in te-RENKUM-OTTERLO-GARDEREN-SPEULDE-....., waarbij 2 InfDiv tussen spoorbaan AMERSFOORT/APELDOORN en HOUTDORP (beide inb) een doordringen langs de spoorbaan en straatweg AMERSFOORT/APELDOORN moet beletten.
- (2) Eigen verkenningseenheden staan op de W oever van de IJSSEL.
- (3) ZUID van 4 RI: 6 RI. Bezet OUDDORP.
NOORD van 4 RI: 3 LK. Bezet SPEULDE.
- (4) ACie-2 GenieBat verleent steun.

c. *Afwijkingen organiek verband*

Nil

2. OPDRACHT

Verdedig het gebied OUDDORP, GARDEREN, HOUTDORP, waarbij:

- a. OUDDORP en hoogterand O van GARDEREN in de verdediging opnemen;
- b. GARDEREN tot elke prijs behouden;
- c. Vuur zware wapens vóór SPEULDE;
- d. Antitankverdediging in frontlijn en Z van GARDEREN.

3. UITVOERING

a. *Plan*

- (1) Krachtige verdediging in front met voornaamste vuuruitwerking vóór de frontlijn. De drie bats naast elkaar.
- (2) Zwaartepunt van de verdediging rondom GARDEREN.
- (3) Tegenaanvallen met cie inf en tanks op OUDDORP en HOUTDORP.

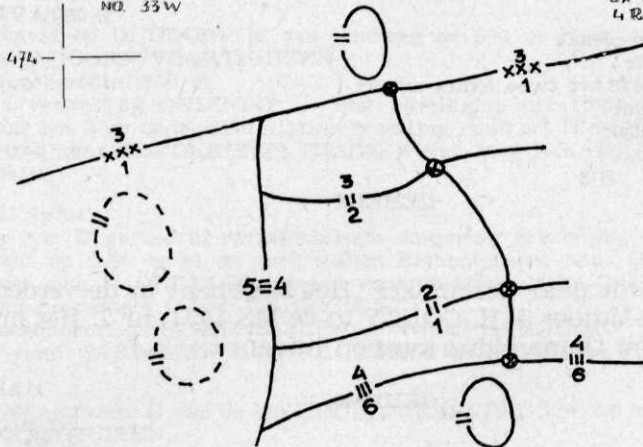
GEHEIM

BULACE 1 (OPERATIE - OLEAAT) BIJ OPERATIEBEVEL N°7

KAARTEN 173
1 50000. NO. 32.0
NO. 33W

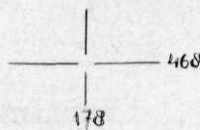
GARDEREN
021930 JUN
NO 12 51

EX NO
4 R 3

VERZENDLIJST A
WAARMERKING: 2
3
5-3

KOLONEL K. HOUVAST

GEHEIM

Van het origineel verkleind
op 1 : 2

- b. *b. Groepering*
Zie bijlage 1
- c. *1-4 RI* (min), met pel tanks (min een sectie) onder bevel
(1) Stelt een cie inf onder bevel van 2-4 RI.
(2) Richt OUDDORP eo ter verdediging in.
(3) Coördineert atk-verdediging met 1-6 RI en 2-4 RI.
- d. *2-4 RI* met twee cie inf en esk tanks (min pel) onder bevel
(1) Richt hoogterand O van GARDEREN, alsmede randen rondom GARDEREN ter verdediging in.
(2) Atk-verdediging in front en in Z-rand van GARDEREN elk met een pel tanks. Coördineren met 1 en 3-4 RI.
(3) Bereidt op nadere aanwijzingen tegenaanvallen voor met cie inf en twee pels tanks op OUDDORP en HOUTDORP.
Uitvoering op mijn bevel.
- e. *3-4 RI* (min), een sectie tanks onder bevel.
(1) Stelt een cie inf onder bevel van 2-4 RI.
(2) Richt HOUTDORP eo ter verdediging in.
(3) Vuur van zwmitr en mrn vóór SPEULDE.
(4) Coördineert atk-verdediging met 2-4 RI.
- f. *4 Cie ZwMr*
(1) In stelling omgeving GARDEREN.
(2) Vuur van een pel vóór SPEULDE.
(3) Neemt overigens deel aan vuurplan art.
- g. *4 EskTks*
(1) Esk (min een pel) ondersteunt 2-4 RI.
(2) Pel (min een sectie) ondersteunt 1-4 RI.
(3) Een sectie ondersteunt 3-4 RI.

h. *Coördinerende bepalingen*

- (1) Verplaatsingen: Zie bijlage 2.
- (2) Versterkingen gaan in 022100 Jun.
- (3) Opstellingen ingenomen 030400 Jun.
- (4) Divres bereidt tegenaanval voor op GARDEREN.
- (5) Aanwijzingen verdedigende en tactische mijnevelden volgen.

4. **VERZORGING**
.....

5. **BEVELVOERING EN VERBINDINGEN**

a. *Verbindingen*

- (1) Zie OVO, onderwerp 1, uitgave 2
- (2) Radiostilte tot codewoord „STRAATWEG”
- (3) Zie bijlage 3

b. *Bevelvoering*

Op 4 RI: Postkantoor GARDEREN. Open: 030230 Jun
Cp 1-4 RI: OUDDORP. Open: 030300 Jun
Cp 2-4 RI: O uitgang GARDEREN. Open: 030300 Jun
Cp 3-4 RI: HOUTDORP. Open: 030300 Jun
kvo: schriftelijk

Kolonel,
K. Houvast

Bijlagen: 1. Operatie-oleaat
2. Operatiebevel nr (verplaatsingen)
3. Verbindingen.

Verzendlijst A

Waarmeding: ...

(S-3)

GEHEIM

Nieuwe uitgaven

MANAGING MEN (Preventive Psychiatry), door Major Samuel H. Kraines M.D. Medical Corps, A.U.S. (1942-1946). Uitg. The A.B. Hirschfeld Press, Denver, Colorado.

Hoewel de ondertitel „Preventive Psychiatry” de indruk geeft als zou dit boek uitsluitend behoren tot de vakliteratuur voor psychiaters e.d., is het toch — zoals schr. dit stelt — „written for the unit leader, both commissioned and non-commissioned” en gebaseerd op de beginnelen van het leiderschap, zoals die in het normale leven kunnen worden toegepast. Als zodanig beantwoordt het geheel aan zijn doel. Het brengt de officier en onderofficier in kennis met de op psychisch terrein liggende oorzaken van verschillen-

de moeilijkheden, die zich bij de militair kunnen voordoen en die onder gevechtsomstandigheden ernstige gevolgen, niet alleen voor hem, doch ook voor zijn eenheid kunnen hebben. Uiteraard zijn de aangehaalde Amerikaanse sociale maatregelen geheel verschillend van de onze, doch het vergt weinig verbeeldingskracht hiervoor onze verzorging te substitueren.

Het is zeer zeker niet de bedoeling, dat iedere officier en onderofficier naar aanleiding van dit boek gaat experimenteren. Indien het echter iedereen, die leiding moet geven, bewust maakt van het gecompliceerde stelsel, dat de persoonlijkheid van de mens vormt, heeft dit vlot en wetenschappelijk volkomen verantwoord geschreven werk zijn doel bereikt.

P. J. H.

Wegaanduiding

door M. M. L. TIMMER, *Majoor der Koninklijke Marechaussee.*

1. Inleiding

De laatste wereldoorlog heeft zich gekenmerkt door de inzet en het verbruik van enorme hoeveelheden materiaal en de volledige motorisatie van de landstrijdkrachten. Laatstgenoemd verschijnsel had tot gevolg, dat eenheden en onderdelen zich in korte tijd over de weg verplaatsten over groter afstanden dan men vroeger voor mogelijk had gehouden. Als logische consequentie van deze verplaatsingen dienden de dagelijkse behoeften van deze onderdelen eveneens over deze afstanden te worden vervoerd, terwijl de aard van de gevechten in de laatste fase van Wereldoorlog II de afstand van de vechtende troep tot zijn basis en aanvoerhavens enorm vergrootte. Voegt men hierbij het hierboven eerstgenoemd verschijnsel: het grote verbruik van materialen, dan krijgt men een beeld van de oorzaken van het enorme wegverkeer, dat inhaerent was aan de laatste oorlogsjaren, vooral aan geallieerde zijde, en van dat, hetwelk zal optreden in een mogelijk toekomstige oorlog, waarin nog grotere massa's op elkaar zullen botsen en waarbij het verbruik van materiaal zich nog zwaarder zal doen gevoelen.

Het is begrijpelijk, dat het frequente wegverkeer de militaire autoriteiten voor het probleem stelde dit verkeer zodanig te regelen, dat het aan zijn doelstelling zou voldoen: d.w.z. dat de te verplaatsen troepen en goederen op de juiste tijd op de juiste plaats zouden aankomen. Was dit vroeger bij de kleinere afstanden en kleinere transporten minder moeilijk: nu dienden er maatregelen te worden genomen, dat deze transporten over de grote af te leggen afstanden niet verdwaalden, waardoor vertraging zou optreden en andere transporten in de war zouden worden gestuurd.

Evenals in de burgermaatschappij ontstond ook in het leger de behoefte aan een duidelijke wegbebakening teneinde colonnecommandanten en individueel rijdende chauffeurs op een eenvoudige en duidelijke wijze de weg te wijzen.

2. Verschil tussen burger en militaire wegaanduiding

Bestaat in de burgermaatschappij het gros van het wegverkeer uit individueel rijdende chauffeurs, in het leger — en zeker in oorlogstijd — maken deze slechts een zeer klein deel van het verkeer uit en omvat dit voornamelijk gemotoriseerde colonnes. Als gevolg hiervan is de burger wegaanduiding gebaseerd op het op zijn plaats brengen van individueel in alle richtingen rijdende voertuigen, terwijl de militaire overheid het doel nastreeft om het gros van het militaire verkeer in hoofdzaak in de richtingen van het achterland naar het front en terug te dirigeren. Waar het echter bij beide categorieën er om gaat om op de snelste en veiligste wijze het doel te bereiken, bestaan er ten aanzien hiervan geen principiële verschillen tussen burger en militaire wegbebakening, doch is alleen de uitvoering anders.

3. Doel van wegaanduiding

Wegaanduiding is pas volmaakt en beantwoordt pas aan zijn doel

indien de weggebruiker zijn weg kan vinden en zijn bestemming kan bereiken zonder gebruik te maken van een kaart. Waar goed kaartlezen nog steeds onvoldoende wordt beheerst, hetgeen vooral bij duisternis tot aanmerkelijke vertraging kan leiden, en de militaire weggebruikers in oorlogstijd voor een belangrijk gedeelte behoren tot een categorie, welke hierin geen opleiding ontvangt, is het duidelijk, dat goede wegaanduiding er naar dient te streven in deze leemte te voorzien. Het leidende beginsel bij wegaanduiding dient te zijn de weggebruiker te helpen, het hem zo gemakkelijk mogelijk te maken en hem het rustige gevoel te geven, dat hij „op de juiste route zit”. Het bij de Koninklijke Landmacht in gebruik zijnde systeem van wegaanduiding kan worden gesplitst in het algemene systeem (min of meer permanent) en de daarop benodigde plaatselijke aanvullingen (meer mobiel).

Het is nuttig en noodzakelijk voor een ieder, die van deze Koninklijke Landmacht deel uitmaakt, op de hoogte te zijn van betekenis, kleur en vorm van de in gebruik zijnde wegaanduidingsborden, welke langs de wegen worden geplaatst en ten doel hebben de weggebruiker vlot en veilig op zijn plaats te brengen.

4. Algemeen systeem

Door het Military Agency for Standardization van de NATO is m.b.t. de wegaanduiding t.b.v. het West-Europese NATO-gebied een zeer eenvoudig systeem uitgewerkt, dat door de ChGS — ondanks de niet principiële wijzigingen, welke waarschijnlijk nog zullen worden aangebracht — reeds nu voor de KL is ingevoerd.

Het systeem, dat zeer veel overeenkomst vertoont met dat in de burgermaatschappij, doch het leidende grondbeginsel hiervan consequenter doorvoert, is gebaseerd op het nummeren van de belangrijkste wegen en routes (op de wijze, waarop deze nummering geschiedt, wordt niet nader ingegaan) en het bebakenen van deze wegen met borden, waarop de corresponderende nummers zijn aangebracht. De opdracht aan colonnecommandanten en individueel rijdende chauffeurs om zich met hun voertuig(en) van de ene plaats naar de andere te begeven kan op deze wijze worden beperkt tot het opgeven van de route in de vorm van een aantal nummers, waarop dient te worden gereden. Is de wegaanduiding op de juiste wijze uitgevoerd, dan zal de ontvanger van de opdracht zonder kaart zijn doel „slappende” kunnen bereiken.

In dit systeem worden 2 soorten borden onderscheiden:

- a. tekens voor route-aanduiding en
- b. verkeerstekens.

De eerstgenoemde borden zijn rechthoekig en wit van kleur, voorzien van een zwarte kring, waarin een zwarte pijl en een in zwarte cijfers aangebracht nummer. Zij worden aangebracht langs de bermen van de betrokken wegen en zo mogelijk op ooghoogte geplaatst. Voorts wordt op het bord aangebracht de algemene richting in welke de route, welke zij aanduidt, leidt: naar het front (FRONT) of naar het achterland (REAR). Bovendien kan worden aangenomen, dat de pijl wijst in algemene bovenwaartse richting indien de weg (route) naar het front leidt en in algemene benedenwaartse richting indien hij de weg naar het achterland aanduidt.

De afb. 1 t/m 3 geven voorbeelden van dit soort borden.

Afb. 1
Verkeer naar
het front
recht uit

Afb. 2
Verkeer naar
het front
rechts af

Afb. 3
Verkeer naar
het achterland
recht uit

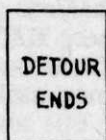
Afb. 4

Voor laterale wegen, dus dwarsverbindingen, worden dezelfde borden gebruikt, doch nu wordt hierop in plaats van FRONT of REAR de windrichting, waarheen deze weg leidt (in het Engels) aangegeven (zie afb. 4).

Het kan noodzakelijk zijn, dat een gedeelte van de hoofdweg tijdelijk wordt omgeleid (bombardementen, wegverbeteringen door de Genie, enz.). Teneinde dit voor de weggebruiker duidelijk aan te geven en om te voorkomen, dat hij in de war wordt gebracht, worden in dit geval de tekens voor routeaanduiding gebruikt als aangegeven in afb. 5 en 6.

Afb. 5

Afb. 6

Afb. 7

Afb. 8
Gevaar

Afb. 9
Wegkruising

Afb. 10
Steile
helling

Afb. 11
Wegver-
smalling

Afb. 12
Slipgevaar

Afb. 13
Stop

Afb. 14
Maximum
snelheid

Afb. 15
Verboden in te
rijden

Het bord, als bedoeld in afb. 5, wordt gebezigd aan het begin van de omlegging in combinatie met de bekende Engelse rode richtingborden met witte pijl (afb. 7), welke voorts worden gebezigd om de gehele weg-omlegging aan te duiden totdat de hoofdweg weer is bereikt, waar het bord, als aangegeven in afb. 6, weer wordt aangetroffen. Tenslotte dient het wegverkeer — evenals in de burgermaatschappij — te worden gewaarschuwd voor weggedeelten of punten op de route, welke gevaar kunnen opleveren, terwijl ook het militaire verkeer gebods- en verbodsbepalingen niet kan ontberen. Ook m.b.t. deze aangelegenheid worden borden — verkeerstekens geheten — geplaatst. Zij zijn ruitvormig, geel van kleur met het betrokken teken in zwart; de tekens spreken voor zichzelf en zijn veelal overeenkomstig, welke vermeld staan in het Wegenverkeersreglement (zie afb. 8 t/m 15).

5. Aanvullingen

Het is begrijpelijk, dat het hierboven omschreven systeem voor wegaanduiding slechts geschikt is voor het overbruggen van grotere afstanden en er niet in voorziet de weggebruiker (colonnecommandant, chauffeur) *precies* op de plaats (onderdeel, cp, inrichting) te brengen, waar hij moet zijn. Hiertoe behoeft dit systeem aanmerkelijke aanvulling.

Ten behoeve van — om de gedachten te bepalen — het operatiegebied is door C-1 LK een systeem uitgewerkt, dat in bovenbedoelde leemte voorziet. Het systeem sluit aan bij dat van de hogere buitenlandse eenheid, waarvan het Nederlandse veldleger deel uitmaakt. Ook hier worden nagenoeg alle opschriften in het Engels gesteld. Er wordt uitgegaan van het feit, dat door het gebied van elke formatie (een formatie is een divisie of hoger, onderdelen zijn lagere eenheden) een as (AXIS) loopt, waarlangs de dagelijkse vervoeren van de formatie worden geleid. De as van een formatie begint op het punt, waar het verkeer op deze as naar de cp van de hogere formatie afbuigt en eindigt daar, waar het verkeer voor de cp van de eigen formatie afbuigt. De as van een divisie loopt zover naar voren als tactisch verantwoord is. Is een formatie in de gelukkige omstandigheid, dat nog een tweede goede weg door haar gebied loopt, dan wordt deze hoofdaanvoerweg (Main Supply Road = MSR) genoemd. Op zijn minst de as van de hoogste formatie is een der onder 4 bedoelde genummerde wegen, zodat op deze wijze de aansluiting van de aanvulling aan het algemene systeem tot stand komt. Van de AXIS (en c.q. MSR) leiden zijwegen naar de inrichtingen, stkn, cpn en onderdelen van de formatie, terwijl voorts de assen en hawn zijn verbonden door laterale wegen (dwarsverbindingen).

De formaties van de Koninklijke Landmacht zijn voorzien van een formatie-embleem. Zo is bijvoorbeeld het formatie-embleem van de 3e Divisie de drietand. Alle borden, welke in het kader van het wegaanduidingssysteem langs de wegen in het gebied van de formatie zijn geplaatst, zijn o.m. voorzien van het betrokken formatie-embleem. Voorts zijn de borden voorzien van gegevens, welke een aanduiding zijn voor de aard van de inrichting, onderdeel, enz., terwijl bovendien aan het tactische nummer kan worden gezien naar *welk* onderdeel, enz. het bord de weg aangeeft. Ten behoeve van de uitvoering van de wegaanduiding wordt gebruik gemaakt van 2 soorten borden:

a. aanduidingsborden (zwart met witte pijlen, emblemen en opschriften), alle in de linkerbenedenhoek voorzien van de gesloten graanaat, uit te zetten door onderdelen van de Koninklijke Marechaussee (t/m de aanduidingen voor de cpn van de inf regtn) (afb. 16 t/m 25);

b. onderdeelstekens, uit te zetten door de onderdelen zelf voor de aanduiding van het eigen onderdeel (afb. 26 en 27).

Een weggebruiker, die zijn weg zoekt naar een bepaalde inrichting, stk, cp of onderdeel, vindt langs de as van de formatie alle aanwijzingen, welke hij nodig heeft en de borden, welke de weg wijzen naar *alle* inrichtingen, stkn, cpn en onderdelen. De afb. 16 t/m 23 zijn voorbeelden van deze aanwijzingen, waarbij de woorden UP en DOWN voor zich zelf spreken en de overige uitdrukkingen bij de betrokken figuur worden verklaard. Uiteraard zijn in deze voorbeelden gefingeerde tactische nummers gebruikt.

Afb. 16

Afb. 17

Afb. 18

Aanduidingsborden voor het aangeven van assen en hawn

Afb. 19

Bord voor het aangeven van het punt, waar de weg naar de cp van een LK van de as afbuigt. MAIN = cp

Afb. 20

Bord voor het aangeven van het punt, waar de weg naar het stk van een Div van de as afbuigt. REAR = stk

Afb. 21

Bord voor het aangeven van het punt, waar de weg naar de cp van een regt inf van de as afbuigt.

Afb. 22

Bord voor het aangeven van het punt, waar de weg naar het LKavplng gebied van de as afbuigt.

CMA = Corps Maintenance Area = LKavplng gebied.

Afb. 23

Bord voor het aangeven van het punt, waar de weg naar het Lrdepôt gebied van de as afbuigt.

AMA = Army Maintenance Area = Lrdepôt gebied.

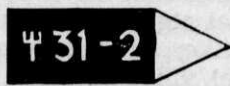
Aangezien het Lrdepôt gebied voorlopig uitsluitend 1 LK voorziet, wordt het formatie-
embleem van 1 LK gebruikt

Afb. 24

Afb. 25

Afb. 26

Afb. 27

Is bovengenoemde weggebruiker van de as afgebogen op het punt, waar hij het bord leidende naar de door hem gezochte inrichting, enz., heeft gevonden, dan vindt hij op deze zijweg overeenkomstige borden tot hij op de door hem gewenste plaats is aangekomen.

Alle wegen, waarvan de wegaanduiding door de Koninklijke Marechaussee wordt verzorgd, worden in beide richtingen aangeduid. Begeeft bedoelde weggebruiker zich derhalve van zijn doel terug naar de as, dan vindt hij borden langs de weg met opschrift TO AXIS (afb. 24).

Ook in dit systeem worden de daarvoor in aanmerking komende laterale wegen, welke dus steeds op de assen uitkomen, aangeduid. De pijlen op deze borden zijn voorzien van een voetstuk (zie afb. 25).

De onderdeelstekens, welke derhalve door de onderdelen, inrichtingen, enz. t.b.v. de wegaanduiding naar het eigen onderdeel zelf worden geplaatst, zijn zwart doch voorzien van een witte punt; de opschriften, enz. worden in wit uitgevoerd (zie afb. 26 en 27).

Zij worden geplaatst op de punten van de as, waar de weg naar het onderdeel afbuigt en op de weg van de as naar het onderdeel.

Zelfs bij het in dit punt omschreven vrij uitgebreide systeem van aanvullingen blijft de mogelijkheid bestaan, dat niet in alle gevallen is voorzien. In dergelijke gevallen zal de commandant van het marechaussee-onderdeel, dat met de uitvoering van de wegaanduiding is belast, t.b.v. een vlotte afwikkeling van het wegverkeer dienen te improviseren en d.m.v. de tot zijn uitrusting behorende z.g. francoplaten en overige middelen het systeem moeten completeren.

6. Tijdelijke wegaanduiding

De wegaanduiding, als hierboven onder 5 omschreven, benevens haar degelijke afwerking neemt enige tijd in beslag. Indien het noodzakelijk is deze sneller gereed te hebben of wanneer geen verkeersplan ter beschikking staat, kan de tijdelijke wegaanduiding worden toegepast. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van witte ronde metalen platen met zwarte pijlen zonder nadere aanduidingen, welke snel en eenvoudig kunnen worden geplaatst en weggenomen. In dergelijke gevallen worden slechts assen, hoofdopmarswegen e.d. aangeduid en alleen in zeer noodzakelijke gevallen meer details verzorgd. Indien nodig wordt deze wegaanduiding d.m.v. improvisatie aangevuld. Dergelijke omstandigheden kunnen zich bijv. voordoen gedurende de opmars van een infdiv langs 2 marswegen, waarbij kan worden besloten, dat een onderdeel van de Koninklijke Marechaussee direct achter het voorste echelon borden uitzet teneinde te voorkomen, dat onderdelen van de kilometerslange colonne van de hierachter volgende Rgg een verkeerde weg zouden inslaan. Zodra de toestand gestabiliseerd is en het (militaire) wegennet een meer stationnaire vorm heeft gekregen, wordt het tijdelijke materieel zo spoedig mogelijk vervangen door het meer permanente (zie onder 5).

7. Aanvulling voor etappegebied

Uit bovenstaande blijkt, dat voor het operatiegebied met het algemene systeem van wegaanduiding niet kan worden volstaan en dat hierop aanmerkelijke aanvulling nodig is. Hoewel zulks door gebrek aan oefeningen voor het etappegebied nog niet is gebleken en van deze aan gelegenheid nog geen nadere studie is gemaakt, zal een dergelijke aanvulling ook hier nodig zijn.

8. Wijze van plaatsen van de borden

Er wordt naar gestreefd bij de wegaanduiding met zo min mogelijk

borden te volstaan. Aangezien deze borden echter worden geplaatst t.b.v. een vlot en veilig verkeer van de zich verplaatsende troep, dient alles te worden dienstbaar gemaakt aan de duidelijkheid en dient men er op bedacht te zijn, dat verkeerd rijden moet worden voorkomen.

De borden worden geplaatst:

- a. aan de rechter zijde van de weg;
- b. zo mogelijk op ooghoogte;
- c. op omstreeks 30 m vóór het punt, waarvoor zij bestemd zijn.

Aangezien de praktijk heeft uitgewezen, dat het de colonnecommandant en de chauffeur rust geeft, wordt zorggedragen, dat hij na het omrijden van een bocht of het passeren van een zijweg zoveel mogelijk 30 m verder een bord met een „bevestigingsteken” (bijv. in de vorm van dat in afb. 16) vindt. Hij heeft dan het rustige gevoel „op de goede weg te zitten”. Bij duisternis worden de aanduidingsborden, enz. verlicht d.m.v. verkeerslampen of andere verlichtingsmiddelen.

9. Slot

In het vorenstaande is getracht een beeld te geven van de wegaanduiding, zoals deze momenteel van toepassing is voor de Koninklijke Landmacht. Teneinde een en ander niet te ingewikkeld te maken is niet op alle details ingegaan. De beste indruk krijgt men „langs de weg”. De harde praktijk in de afgelopen oorlog en oefeningen hebben aangetoond, dat een goed uitgevoerde wegaanduiding onontbeerlijk is voor een snelle, veilige en doelmatige afwerking van het militaire wegverkeer.

Het schieten op verkorte afstand

door S. H. L. WESTRA, Kapitein der Artillerie

Het artikel van majoor J. H. Ranft in De Militaire Spectator van Maart 1953 is een dier reacties, die moeten voortkomen uit een gemeenschap, waarin enerzijds de erkenning bestaat van gebrek aan middelen en anderzijds de noodzaak tot het zoeken van een oplossing als gevolg van een juist inzicht in het belang van een goede opleiding in het gewerschieten wordt aan gevoeld. Dat onderwerp is speciaal voor ons leger van zó essentieel belang, dat een gecoördineerd zoeken naar een oplossing er voor plicht is van ieder, die op dit gebied iets kan presteren. Ik wijs op de schat van ervaring, welke onze geallieerden vooral in de oorlogsjaren met de schietopleidingen opdeden. Ik geloof dan ook, dat wij ons veilig kunnen aansluiten bij de opvattingen die juist bij hen ontstonden omtrent het nut en de bruikbaarheid van de schietbanen met verkorte afstanden en het gebruik van kleinkalibergeweren om de schietvaardigheid gedegen, realistisch en toch goedkoop op een hoog peil te brengen. Banen voor het schieten met kleinkalibergeweren zouden zonder bezwaar in vrijwel ieder kazernecomplex kunnen worden gebouwd. Van hinderlijk kabaal is bij deze geweren geen sprake.

Er zijn ook andere mogelijkheden o.a. die welke de Noren en Zweden hebben toegepast. Ook zij schieten nl. op miniatuurbanen, doch i.p.v. kleinkalibergeweren gebruiken zij een speciaal soort munitie, die in hoofdtrekken bestaat uit: de normale huls, kleine kruittlading en een klein stalen dopje als kogel, aan de bovenkant voorzien van een klein vierkant gat. Deze munitie is gemaakt voor het schieten op een afstand van 15 meter, geeft goede schietuitkomsten en de „kogels” hebben vrijwel geen doorslagvermogen. Toch is het geen speelgoed, want de projectielsnelheid bedraagt nog 1116 voet per seconde (op 20 meter na het verlaten van de loop).

Om een inzicht te geven in de in Engeland heersende opvattingen, volg hier een passage uit: „A.G.'s Book of the rifle”, door A. G. Bank, een zeer bekende figuur in Engelse schutterskringen en die dit boek schreef als opwekking voor burgers om de schietsport te gaan beoefenen.

„Geweerschieten”

„Ik noemde de methode voor de schietopleiding toegepast door het leger, en ik vraag mij af hoeveel burgers en zelfs leden van schietclubs er enig idee van hebben hoe gedegen en wetenschappelijk zij wel is? Met behulp van deze methode en mits er voldoende tijd beschikbaar is (zoals natuurlijk in vredetijd het geval is) is het voor iemand met normaal verstand een haast onontkoombaar lot een schutter te worden, wiens schot onder alle praktische omstandigheden dodelijk is. De cursus begint met een zeer grondige uitleg van de onderdelen, de werking en het onderhoud van het geweer en dan hoe het te hanteren, vast te houden en af te vuren, staand, knielend en liggend. Een grote specialiteit wordt gemaakt van snelvuur met exercitiepatronen.

Maar niemand is het toegestaan een schot met scherpe munitie af te geven, hetzij .303 hetzij .22 cal. voordat hem zéér, zéér grondig is bijgebracht hoe te richten en hoe af te vuren. Er blijft op deze punten geen twijfel bestaan. De man moet het geweer met behulp van een ondersteuningsinrichting aanleggen, op de roos richten en daarbij worden gecontroleerd door de instructeur tot er geen twijfel meer bestaat omtrent de zuiverheid waarmee gericht wordt. Hij moet het doordrukken van de trekker beoefenen tot de instructeur, die de richtmiddelen met behulp van een speciale apparatuur in het oog houdt, er van overtuigd is dat er geen beweging of schok optreedt. Van dit stadium gaat de leerling verder naar het groepschieten met de cal. 22 op een schietbaan van 25 yards lengte en tenslotte mag hij proberen de roos van de schijf te raken. Pas hierna wordt de man toegestaan met het legergeweer cal. 303 te schieten en hij begint hiermee alweer op een verkorte afstand nl. op 30 yards. Al deze oefeningen worden geschoten op de gewone vaste schijf, met de afbeelding van een helm als richtpunt. Als hij een redelijke vaardigheid heeft verkregen gaat hij over op meer levensechte doelen; want de halve moeilijkheid van het schieten in werkelijkheid is de onduidelijkheid van de echte doelen en het is wonderlijk hoe ongunstig dit inwerkt op de wijze waarop de schutter zijn geweer vasthoudt en de trekker afdrukt. En daarom moet dit moeilijke richten worden beoefend.

Het leger heeft allerlei realistische doelen geschapen voor het gebruik op deze 25 en 30 yards banen, variërend van de silhouet-figuurschijven, die knielende en liggende soldaten voorstellen, rijen naderbijkomende of zich verwijderende manschappen, groepen die zich naar links of naar recht of schuin over het terrein bewegen en groepen manschappen die zich verspreiden of verzamelen. En ook tanks- vuurmonden enz. enz. Deze doelen zijn in verhouding naar de afstand waarop geschoten wordt verkleind en zij bewegen, verschijnen en verdwijnen op een manier die alles heel „echt” doet lijken. Er zijn verder boeken met begrijpelijke instructies en werktekeningen uitgegeven ten gebruike van de Genie en de constructies zijn werkelijk even eenvoudig als geniaal. U kunt misschien van oordeel zijn dat dit een hoop kinderachtige nonsens is, maar daarmee heeft U het mis. Want in werkelijkheid, in een oorlog, zal het doel zich ook bewegen en meestal niet langer dan enkele seconden achtereen zichtbaar zijn. Heeft men zich nimmer geoeft in het treffen van zulke doelen dan zullen de resultaten meer dan bedroevend blijken, hoe goed U ook op stilstaande vaste doelen kon schieten.

Het summum van deze gevechtsdoelen is de complete „landschap-gevechts-doelen-schietbaan” (landscape-battle-target-range). Op deze schietbanen zijn werkelijke terreingedeelten opgebouwd op een hellend platform dat vóór de kogelvanger staat. Men vindt er alles op terug: huizen, rivieren, velden, bomen, heggen enz. enz. Hier-tussen zijn de bewegende doelen met kunstige mechanismen aangebracht, de laatste beschermd door middel van stalen platen. De landschappen zelf worden natuurlijk aardig kapot geschoten bij de oefeningen, maar zand en steen, takjes enz. zijn gemakkelijk weer te vervangen hulpmiddelen. De afmetingen van deze „landscape-bank” zijn: breed 24 voet, diep 12 voet (van voren naar achteren) en met een verheffing van 3 voet 6 inches over deze diepte. Als zij goed opgebouwd zijn, zoals op de schietscholen van het leger, lijkt het geheel inderdaad op een echt slagveld, want het wordt in het juiste perspectief uitgevoerd en is voorzien van een „lucht” als achtergrond. Enkele van onze burgerschietbanen zijn eveneens op deze wijze ingericht door de S.M.R.C. ten gebroeke van de militaire autoriteiten en andere voor eigen gebruik. Zij verschaffen een enorme hoeveelheid genoegen en vormen de basis voor een nieuw soort wedstrijden. Wanneer dus de recrute zijn eerste oefeningen met de cal. .303 gaat schieten is hij al een gevorderd schutter, vooropgesteld natuurlijk het meergenoemde normale bevattingsvermogen en de goede wil om het onderwezene op te nemen.”

We zien dus de zorgvuldige vorming van de man tot schutter, ook onder omstandigheden die de werkelijkheid zoveel mogelijk benaderen en, hierop wijs ik nadrukkelijk, eerst met de kleinkalibergeweren op 25 yards, maar daarna met de „full-bore” eveneens op de verkorte baan van 30 yards. Daarna gaat de man over op de full-range banen, waar ook weer stilstaande en bewegende doelen worden bevuurd. Dit is een erkenning van de bruikbaarheid van zowel het kleinkalibergeweer als de verkorte schietbaan om de man op te leiden tot efficiënt gevechtsschutter. Dat tenslotte toch de normale banen ook moeten worden ingeschakeld zal een ieder direct duidelijk zijn, als hij maar denkt aan het vurend voorwaarts gaan en het „marching fire”.

Voor de eerste opleidingsperiode lijkt mij de combinatie van kleinkalibergeweer en **miniaturbaan in de kazerne** een ideale oplossing.

„Zo lang grondtroepen nodig zijn om terrein te veroveren en vast te houden teneinde slagen te winnen, zal de goed getrainde infanterist dé belangrijke schakel zijn van de legers op aarde. Op het beslissende punt van elk gevecht is het de vaardigheid van de infanterist om zijn doelen te raken door middel van goed gericht geweervuur dat de beslissing brengt. Het is waar, de infanterist heeft maar een klein percentage van alle buiten gevecht gestelden op zijn naam, maar hij brengt zijn percentage in op het critieke moment, wanneer de beslissing wordt bevochten.”

Aldus Major General Robert N. Young, commandant van The Infantry Center en The Infantry School in Fort Benning in December 1952, met de korte en krachtige samenvatting: „Before the war (World War II) too much emphasis was placed on firing on what you can see. After the war we went to the theory of just shooting the hell out of everything.”

General Young baseert zijn uitspraken t.o.v. de schietvaardigheid met het geweer, op veel wat hij in Korea (als Divisie-commandant) ervaren heeft.

„Ik ervoer,” zegt hij, „dat mijn mensen een heleboel munitie verschoten, maar zij schoten nergens op; zij schoten zonder oordeel. Mijn jongere officieren in Korea wisten niet veel af van de schietkunst.” Toen zijn Divisie uit de voorste lijn werd genomen gaf hij haar drie

dagen rust en begon daarna met geweerschieten. Hij concentreerde hierbij vooral de aandacht op „trigger squeeze” en op het oordeelkundig schieten.

Na zijn terugkeer uit Korea en aanstelling tot commandant van The Infantry School heeft hij een cursus van twee weken ingesteld voor schietinstructeurs, en de reacties van de cursisten, ook die van ervaren frontstrijders, schijnen onverdeeld gunstig uit te vallen.

General Meloy, Assistant Commandant van The Infantry School, zei bij een van zijn bezoeken: „De legervoorschriften zijn altijd goed geweest, het is de uitleg van wat zij zeiden die verbeterd moest worden. Onze jongere officieren kenden datgene niet wat onze oudere officieren eenvoudigweg vergeten waren!”

De uren voor geweerschieten gedurende de basistraining van 13 weken zijn met meer dan 100% omhoog gebracht. Twee jaar geleden bestond er het streven met 40 uren te volstaan, later werden dit er 68 en nu 82. En dit is eigenlijk nog weinig. Ook wedstrijden doen weer hun intrede en er wordt gestreefd naar de vooroorlogse idee: „Trots te zijn op goede schutterskwaliteiten”. Men gaat in Fort Benning al zover, dat ook kinderen er (in jeugdclubs met kleinkalibergeweren) gelegenheid krijgen om te leren schieten.

Voor deze oplevende belangstelling t.o.v. het geweerschieten zijn redenen. Zo kon men in de New York Times van 19 October 1952 lezen:

„A new ordinance proposed by the East German Ministry of Education provides for compulsory rifle and revolver training for children of both sexes from the age of 12 upward. One hour a day is to be devoted to teaching the 12 to 14 year olds to fire a small-bore rifle. The instructors are the members of the Communist people's police. Over the age of 14 training is to be in the use of Wehrmacht-type army rifles and revolvers. Proficiency in marksmanship and regular attendance at these classes will be made a condition of a good school report”.

De invoering van een soortgelijk schoolprogramma, geschiedde in de U.S.S.R. reeds in het begin van W.O. II. De communisten hadden toen reeds ingezien wat goede geweerschutters kunnen uitrichten. Hun strijd tegen de Finnen in 1939 was een bloedige les voor hen geweest, maar zij trokken er lering uit.

In Nederland is de schietsport nimmer, in tegenstelling met Zwitserland, gemeengoed geweest. Ook nu wordt te weinig aandacht besteed aan de opleiding van burgers en militairen tot goede schutters. In het leger is wel enige vooruitgang in dit opzicht te bespeuren, doch te weinig worden er nog schietwedstrijden gehouden, hetzij in het eigen onderdeel, hetzij in het garnizoen of de legerplaats, om de schietsport in het leger een „levende sport” te kunnen noemen. De uitslagen van de nationale schietwedstrijden doen blijken, dat meestal niet de militaire verenigingen, noch ook de militaire zelfstandige schutters daarbij met de prijzen gaan strijken. En toch leiden ook de burgerschietverenigingen in Nederland een kwijnend bestaan — hetzij door gebrek aan leden hetzij wegens het ontbreken van een goede schietbaan, vaak zelfs ook voor het schieten met kleinkalibergeweren (op de afstand van 12 meter). Dat deze schietverenigingen desondanks schutters opbrengen die de militaire schutters verslaan is gelegen in de omstandigheid, dat deze burgerschutters meestal jaren achtereen wekelijks (of vaker) oefen-

nen en ondanks de moeilijkheden die zij bij de beoefening van hun sport ondervinden, blijven doorzetten.

Uit het beroepspersoneel van de K.L. zouden m.i. ongetwijfeld vele goede schutters naar voren kunnen komen als de enthousiasten onder hen b.v. bepaalde faciliteiten werd verleend bij de aanschaf van schijfwapens en munitie. En voorts zou de bouw van kleinkaliberschietbanen op daarvoor in aanmerking komende kazernecomplexen een hele stap in de goede richting betekenen.

De resultaten van de Nederlandse schutters op internationale schietwedstrijden zijn, behoudens een enkel hoopgevend resultaat, over het algemeen niet fraai, al won het Nederlandse militaire team in 1952 de General Leclerc-trofee.

De schietsport is in ons land altijd een stiefkind geweest; tegen de omgang met vuurwapens bestond en bestaat een zekere aversie, dikwijls ook van Overheidswege. Ik vraag mij af of dit evenwel niet een volkomen misplaatste houding, ja een nationale fout is, die bezien tegen de achtergrond van hetgeen Amerika en Rusland in dit opzicht pogen te bereiken, op de kortst mogelijke termijn herziening behoeft.

Wij behoeven natuurlijk niet direct alle schoolkinderen een geweer of een pistool in de hand te duwen, maar het zou m.i. een groot legerbelang en dus een nationaal belang zijn als wij ooit de toestand zouden kunnen bereiken, waarbij de dienstplichtigen bij hun intrede in de K.L. niet voor het eerst van hun leven een geweer te zien krijgen, doch dit wapen kunnen begroeten als een oude bekende. En, wat misschien van even groot belang is, hun in dienst opgedane schietvaardigheid, na terugkeer in de burgermaatschappij als lid van een goed geoutilleerde en florierende burgerschietvereniging kunnen onderhouden.

Hoe jonger men met de schietinstructie aanvangt hoe beter de uiteindelijke resultaten zullen zijn, ook en vooral t.a.v. de verantwoordelijkheid die een ieder die met wapens omgaat draagt. En mocht iemand vrezen dat de omgang met wapens onze jeugd bloeddorstig zou maken, dan kan ik alleen maar zeggen, dat wanneer dit inderdaad een gevolg zou zijn van de vroege omgang met wapens, wij ons op deze wijze ook beter beveiligd zullen weten tegen eventuele agressors, die gelet op de maatregelen die zij nu nemen als heel wat bloeddorstiger kunnen worden aangemerkt. Bovendien zal geen weldenkend Nederlander het geweer ter hand nemen om daarmee welbewust een ander te overvallen. Als dat geweer ter hand wordt genomen, is het alleen ter verdediging van de grote geestelijke waarden, waarover het Nederlandse volk nu kan beschikken.

Bronnen:

„A.G.'s" Book of the rifle; uitg. Jordan and Sons Ltd London.

American Rifleman, Jan. 1953, Febr. 1953.

De Scherpschutter, Orgaan van de Kon. Ver. van Nederl. Scherpschutters.

Heeft Nederland „Para-troepen” nodig?

door J. J. M. ANTONIETTI, Kapitein der Infanterie.

Dikwijls wordt aan en door voormalige parachutisten de vraag voorgelegd, waarom na de terugkeer uit Indonesië, de „Afdeling Para-troepen” is opgeheven en waarom er geen gebruik is en wordt gemaakt van de vele nog aanwezige parachutisten, zo nodig in geallieerd verband. Deze vragen zijn moeilijk te beantwoorden voor wie de overwegingen niet kent, die de legerleiding hebben doen besluiten om de para-troepen op te heffen. Desondanks is het wel mogelijk om uit het wezen van luchtlandingstroepen een aantal gevolgtrekkingen te maken, die het spoedig duidelijk maken, dat luchtlandingstroepen volgens de conventionele opvattingen een te grote financiële krachtsinspanning van ons land zouden vergen.

Immers luchtlandingstroepen dienen te worden ingezet in massa, bij verrassing en binnen de kleinst mogelijke tijd en ruimte. Dit houdt in, dat wij in staat zouden moeten zijn om bv. een luchtlandingsdivisie ineens door de lucht te vervoeren om aan het beginsel van massa-inzet te voldoen. Om een beeld te krijgen van hetgeen dit betekent herinneren men zich dat op 17 Sept. 1944 de „82nd US Airborne Division” gebruik maakte van 482 vliegtuigen en 50 zweefvliegtuigen om 7477 man op het gevechtveld te brengen. De kosten verbonden aan de aanschaffing en het onderhoud van de vliegtuigen, alsmede de logistieke steun, die zowel deze transportvloot als de luchtlandingstroepen zelf behoeven, maken het ons onmogelijk aan de NATO een luchtlandingsdivisie te leveren. Hoewel het laadvermogen en de actieradius van de moderne „troop-carriers” sinds de afgelopen oorlog weer aanzienlijk zijn opgevoerd blijft het luchttransportprobleem voorlopig van doorslaggevende betekenis.

De „parachutisten met hart en ziel” zullen daartegen opwerpen, dat wij ons zeer wel tot een kleiner onderdeel als een regiment of bataljon zouden kunnen beperken, daar in Indonesië door ons bewezen is, dat een klein onderdeel, nauw samenwerkend met de luchtstrijdkrachten en goed aangevoerd, uitgerust en ingezet, successen kan boeken, die boven verhouding staan tot zijn getalsterkte! Dit is ontegenzeggelijk waar, maar er zijn nogal wat fundamentele verschillen, die een vergelijking tussen het optreden in Indonesië en een toekomstig optreden van luchtlandingstroepen in Europa onmogelijk maken.

1e. De tegenpartij in Indonesië, slecht aangevoerd, met primitieve organisatie en uitrusting, kon meestal de moed niet opbrengen om tot het bittere einde door te vechten en brak veelal snel het gevecht af. Het ware verkeerd een toekomstig tegenstander in Europa dezelfde aange-name eigenschap toe te denken.

2e. Het terrein, dat de vijand niet toestond om zijn strijdkrachten snel te concentreren, als gevolg van de weinige beschikbare wegen, gepaard aan:

3e. Het ontbreken van vijandelijke luchtstrijdkrachten, waardoor het de eigen luchtmacht mogelijk was zich geheel te wijden aan de nabij ondersteuning van de gelande para-troepen. Dit zijn slechts enkele van de factoren, die bepalend zijn voor het verschil in optreden in Indonesië en Europa. Zouden wij toch een bijdrage bv. van een regiment luchtlan-

dingstroepen willen leveren, dan moeten wij allereerst bedenken, dat dit onderdeel „self-supporting” dient te zijn en wij dus zouden moeten komen tot het oprichten van een zelfstandige regimentsgevechtsgroep met zijn eigen organieke artillerie, anti-tankeenheden, genie, verbindingsstroepen, intendance, geneeskundige en technische dienst, speciale inlichtingengroepen en een parachuteonderhouds- en bergingseenheid. De Koninklijke Luchtmacht, noch EDG- of NATO partners zullen in staat zijn in de eerstkomende jaren de nodige vliegtuigen met bemanningen beschikbaar te stellen. (Voor het infanterieregiment alleen zijn er al 89 stuks C-119 en 103 stuks „assault aircraft” nodig). Ook al zouden de geallieerden de benodigde vliegtuigen beschikbaar kunnen en willen stellen, dan zou nog het oprichten en in stand houden van zulk een regimentsgevechtsgroep in het huidige stadium van opbouw onzer strijdkrachten niet binnen onze mogelijkheden liggen, omdat de administratieve (en kostbare) top van deze eenheid naar verhouding te groot is in vergelijking met het strijdend deel. Het leveren van een bataljon aan een geallieerd regiment (brigade) zou onze draagkracht misschien niet te boven gaan, maar het zou toch niet van praktische zin getuigen om hiertoe over te gaan. Want hopelijk is een geallieerde luchtlandingsactie voor zijn welslagen niet afhankelijk van een enkel bataljon en zou dit bataljon dus niet meer betekenen dan een, voor ons zeer kostbare „token force”, waarvan men de aanwezigheid wel op prijs zou stellen, maar, waarvan het rendement toch niet zou opwegen tegen de organisatorische en administratieve besommeringen, die aan het bezit van zulk een onderdeel inhaerent zijn. Deze gehele redenering is gebaseerd op het feit, dat ons het geld en wellicht ook de tijd ontbreekt om ons op de vorming van gespecialiseerde eenheden toe te leggen. Met de beperkte middelen, die ons ten dienste staan, moeten wij ons niet laten verleiden tot het dromen over romantische ficties.

Het feit blijft echter bestaan, dat onze Koninklijke Landmacht nog beschikt over een aantal parachutisten, die allen een zeer goede en dure opleiding hebben gehad en die bewezen hebben in het gezicht van de vijand hun mannetje te staan. Zij zijn thans over het gehele Koninkrijk en alle onderdelen verspreid en van hun specialistische kundigheden wordt over het algemeen maar een beperkt gebruik gemaakt. Deze categorie bestaat uit personen, die tijdens de oorlog als parachutist hebben gediend bij de „Koninklijke Brigade Prinses Irene”, Bureau Bijzondere Opdrachten Special Air Service, nr 10 (IA) Commando en het Korps Insulinde; voorts diegenen die hun opleiding genoten aan de school Opleiding Para-troepen. Bij deze groep is grote ervaring aanwezig op het gebied van agentenwerk in bezette landen, gebruik van verbindingsmiddelen, sabotage, e.d.

De Koninklijke Luchtmacht beschikt over piloten die ervaring hebben op het gebied van parachutistenvervoer en afwerpen. Daar verder zowel de Koninklijke Marine (MLD) als Koninklijke Luchtmacht over efficiënte parachute pak- en onderhoudsafdelingen beschikken, zou er dus, indien gewenst, „gesprongen” kunnen worden.

Verder is de kans niet uitgesloten, dat in een toekomstig conflict aan Nederland zal worden verzocht of opgedragen personeel te leveren voor agenten- en sabotageopdrachten. De Nederlander met zijn gave voor vreemde talen en zijn „West-Europees” uiterlijk zou hiervoor zeker

geschikt zijn. Het is dus niet juist om zonder meer vast te stellen, dat parachutisten voor ons een overbodige luxe zouden zijn, al hebben wij dan reeds gezien, dat een luchtlandingsonderdeel van het conventionele type voor ons momenteel niet verwezenlijkbaar is.

Met enige uitbreiding van de beschikbare middelen en bundeling van het personeel zouden wij in staat zijn nu reeds de basis te leggen voor een onderdeel, waaraan in oorlogstijd sabotage- en spionageopdrachten zouden kunnen worden gegeven, terwijl wij de beschikking zouden hebben over de kern van een mobiele „raiding force”, die in oorlogstijd gemakkelijk zou kunnen worden uitgebreid. Dit zou beter zijn dan wanneer wij door de nood gedwongen iets dergelijks ineens „uit de grond zouden moeten stampen”. Zelfs al zou men het wat revolutionnair vinden nu reeds voorzieningen te gaan treffen voor de oprichting van een soort „special Air Service”, dan nog dient men te bedenken van hoeveel nut enige pelotons parachutisten zouden kunnen zijn ten behoeve van de opleiding hier te lande. Realisme kan worden vergroot door bij verdedigingsoefeningen para-troepen af te werpen om de beveiliging van stafkwartieren en defensie objecten te beproeven enz.

Wat zou een para-onderdeel niet van pas zijn gekomen bij de ramp van Febr. j.l., indien men militaire parachutisten in een minimum van tijd had kunnen inzetten, voorzien van verbindings- en geneeskundige middelen? Deze vorm van militaire bijstand zou hun bestaan onmiddellijk hebben gerechtvaardigd. Zou het niet de moeite waard zijn de kwestie van oprichting aan een bepaalde commissie in studie te geven en e.e.a. eens in NATO verband te bespreken.

Wij zouden para-troepen goed kunnen gebruiken. Laten wij zolang we hiertoe de tijd nog hebben de geest en kundigheden, die nog aanwezig zijn, volledig uitbuiten.

CADETTEN-ALMANAK

Omstreeks 15 April verschijnt de nieuwe uitgave van de Cadetten-Almanak, waarvoor reeds thans bestellingen kunnen worden opgegeven aan de Commissie voor de Cadetten-Almanak, Kasteel van Breda, te Breda.

LUCHTVERDEDIGING

De in de Luchtverdedigingsnummers (Juli, Aug. en Sept. 1953) verschenen artikelen zijn thans tezamen als boekwerk verschenen (180 blz.). De prijs bedraagt f 3,— per exemplaar

Bestellingen per postwissel of door overschrijving op postrekening nr 44 715 van
MOORMAN's PERIODIEKE PERS N.V.,
Zwarteweg 1, Den Haag

Crisis in Moed

door Col. Anthony Standish, U.S. Army
in „Combat Forces Journal”, April 1952.
bewerkt door O. A. L. KORINTH, *Majoor der Infanterie.*

Inleiding van de bewerker

Troepen-officieren met oorlogs(actie)-ervaring zullen de juistheid aanvoelen van hetgeen Col. Standish zegt over „vechters” en „niet-vechters” en in zijn artikel een verklaring vinden voor vroeger door hem of door ondergeschikten bij dreigend gevaar bewust of onbewust verrichte handelingen, die achteraf de toets der (zelf)critiek niet konden doorstaan.

De Officier-instructeur kan uit dit artikel lessen trekken voor een juistere analyse van de persoonlijkheid van elke recruit en voor een beter gemotiveerde keuze bij het aanwijzen van personen voor bepaalde opleidingen of functies. De compagnies-Cdt. zal er steun in vinden voor zijn streven bij de opleiding van zijn troep: iedere man op de hem toegevozen plaats paraat te maken voor zijn taak in oorlogstijd. Hij zal beter inzien, wáárom een soldaat geen machine is, die op elk gewenst moment uit de rusttoestand (comfortabele, gemakkelijke levenswijze) op volle toeren (de ontberingen van het slagveld) overgeschakeld kan worden.

Laten wij allen lering trekken uit dit artikel, dat het resultaat weergeeft van diepgaande onderzoeken, door de Amerikaanse Legerleiding ingesteld naar de gedragingen, de geest van de frontsoldaat in Wereldoorlog II en in het Korea-conflict.

Wij beschikken thans over het „Korea-testlaboratorium”; mogelijk dat ook onzerzijds waarnemers en psychiaters kunnen leren vaststellen, in welke opzichten onze vredes-opleiding verbetering behoeft betreffende de lichamelijke en geestelijke paraatmaking van onze soldaten en het gehele kader.

(Een uittreksel van dit artikel is reeds opgenomen in de Militaire Spectator, October 1952, Nr 10, blz. 638. De lezer zal goed doen, dat uittreksel eerst nog eens door te lezen. Red.)

Wie is de soldaat-vechter?

Gps, pels. en Cie Cdt'n kunnen de namen van hun *vechters* noemen, zomede van hun niet-vechters, die naast de vechters bestaan, maar constant hun gevechtstoelage niet waard zijn.

Alleen de man zelve kan in het gevecht tijdens de aanval voor zichzelf uitmaken of hij zal vechten, achterblijven of deserteren. Vechters zetten de aanval *door* totdat het aanvalsdoel bereikt is. Vele anderen doen dat echter niet. Zodra het vervullen van hun plicht *werkelijk* gewaagd wordt, kruipen zij weg, blijven achter of gaan terug en soms verwonden sommigen zichzelf. Slechts als de vechters met of zonder hulp van ondersteunende vuren de slechte kansen hebben verkleind zullen deze achterblijvers weer voorwaarts gaan en vaak het aanvalsdoel tegelijk met of vlak achter de vechters bereiken, daarbij soms

luidkeels roepende: „Wij hebben het gefixt!” Maar verder hebben zij part nog deel aan de eigenlijke aanval: zij weigeren zichzelf bloot te geven, om niet een deel van 's vijands vuur tot zich te trekken. . . . met het gevolg, dat dit vuur zich uitsluitend richt op de vechters. Zulke lieden gevechtstoelagen toe te kennen staat gelijk met het belonen van lafheid. De niet-vechters gelukt deze handelwijze meestal, omdat het gevechtsveld te groot is voor Cdt'n, om iedere man van hun afdeling in de gaten te houden. Met een hoog percentage aan niet-vechters, moet een Cdt. werkelijk *aanvoeren* en *leiden* en moet hij zelf meevechten. Goede Cie en BCdt'n hebben ervaren, dat een van hun persoonlijke taken was zoveel mogelijk mensen naar voren te jagen, om daardoor het vuur niet alleen op de hoofden van de vechters te doen neerkomen.

Korea-veteranen hebben dezelfde ervaringen opgedaan. In welk opzicht is dit te vergelijken met de „gevaarlijkheids-factor” bij dienst in vliegtuigen en duikboten? De wervingscampagnes voor de Lucht macht gedurende de 1e Koreaanse winter in de trainingskampen waren oorzaak van het ontstaan van een natuurlijk soort van zelfselecterings-systeem. De oorlogscorrespondenten in Korea waren goede wervings-agenten voor de Luchtmacht. Slecht nieuws omtrent het 8e Leger leverde een stroom van vrijwilligers op, „vrijwilligers” die anders vermoedelijk toch aangewezen zouden zijn voor dienstneming bij de „gevaarlijke” Infanterie. Zodra goed nieuws werd gepubliceerd, nam de stroom onmiddellijk af. Luchtmacht en Marine tellen veel mannen, die als infanterist tot de niet-vechter zouden behoren. . . . Maar een lid van de bemanning van een bommenwerper of duikboot *kán* onmogelijk een niet-vechter zijn. Als eenmaal een gevechtstaak begint, *kán* een niet-vechter onder de bemanning niet deserteren of zichzelf buiten schot houden door weg te kruipen of achter te blijven — zoals hij doen zou, ware hij Infanterist. Nu hangt zijn eigen lieve leven af van het goed bedienen van het kanon, de motoren, de kleppen enz. . . . en *d u s* doet hij het.

Welk percentage infanteristen zal opspringen, vuren, voorwaarts gaan en bij de aanvalsgolf *blijven* gedurende de gehele aanval tot aan het aanvalsdoel, tenzij hij gedood of gewond wordt?

In doorsnee vielen in Wereldoorlog II *slechts 15 % werkelijk aan*, op een actief verdedigd object, de rest deed het niet. Vele veteranen uit W.O. I zijn van mening, dat het percentage werkelijke aanvallers toen 80 % bedroeg. Alle aanwijzingen duiden op een veel hoger percentage vechters in W.O. I dan in W.O. II. Brig. Generaal S. L. A. Marshall heeft in zijn boek „Mensen tegen vuur” zijn waarnemingen in W.O. II vastgelegd. Hij hield zich bij meer dan 500 verschillende Compagnieën op tijdens werkelijke gevechten en zond zijn vertegenwoordigers naar honderden andere. Telkens weer constateerde hij persoonlijk, dat op zijn hoogst 25 % van de manschappen in een vechtende eenheid werkelijk aan het gevecht deelnam. Zowel in de Pacific als in Europa kwam hij tot deze slotsom: „In een inf cie met middelmatige gevechtservaring, was het percentage, dat op een actieve gevechtsdag van zijn vuurwapens gebruik maakte ongeveer 15 % van de sterkte.” Gewoonlijk deden de manschappen met zwaardere wapens zoals de BAR, vlammenwerper of bazooka goed hun plicht; de meeste manschappen, die niet vechten wilden, waren geweerdragenden.

Generaal Marshall stelt verder twee voorname punten vast. „Ofschoon er veranderingen waren wegens indeling van nieuwe manschappen ter vervanging van gesneuvelden of gewonden, waren het in hoofdzaak steeds *dezelfde* mensen, die in de Cie het vuurgevecht voerden, dag in dag uit. En het waren weer *dezelfden*, die de leiding namen bij het omvatten van een vijandelijk steunpunt of het opblazen van een vijandelijke bunker.”

Ziehier het ontstellende feit: in W.O. II vocht slechts 15 % van de combattanten werkelijk; 85 % deed dat niet, en deze laatsten behoorden allen nog slechts tot één categorie combattanten, nl. de Infanterie.

En hoe ging het in Korea? Generaal Marshall bracht daar enige maanden door in voorste lijn tijdens de zwaarste actie-periodes. Hij rapporteerde, dat in Korea het gemiddelde percentage van vechters gestegen is tot 50 %. De onderofficieren, zegt hij, letten daar zorgvuldiger op het vuren uit de vuurlinie. Maar wij kunnen Korea niet als bewijs nemen, dat ons percentage van potentiële vechters sedert W.O. II gestegen is. De vechttroepen in Korea zijn veel beter vooraf geselecteerd (uitgeschift) door psychiaters en psychologen, die van W.O. II veel geleerd hebben.

Vandaar dat de zielszieken, die thans vóór of in het gevecht geestelijke of lichamelijke stoornissen vertonen, niet zo lang meer in een onderdeel gehandhaafd blijven en dus de vechters niet meer kunnen hinderen. Een aantal Korea-infanteristen waren voorts *vechters* uit W.O. II, die weer dienst namen bij het 8e Leger. Verder heeft de verbeterde gevechtstechniek van Generaal Marshall in Korea ruime toepassing gevonden. Als gevolg van het groter percentage *vechters* behoefden voorts de groeps- en pelotonscommandanten minder zelf te vechten en zij konden daardoor meer aandacht wijden aan hun eigenlijke taak: leiding geven en toezicht houden.

Heden ten dage selecteren wij uit de grootste voorraad aan militaire mankracht in onze geschiedenis om te voorzien in slechts 8½ divisies voor het 8e Leger in Korea.

Gedurende W.O. II moesten wij de bodem van deze voorraad aan mankracht uitschrapen om 80 divisies op de been te brengen. *Maar, wij kunnen uit de in Korea geconstateerde verbetering niet de gevolgtrekking maken, dat het algemene percentage aan vechters groter is geworden. Er zijn sterke aanwijzingen dat het percentage sedertdien niet is gestegen maar nog steeds daalt.*

Bij de eerste recrutering van 1917, voor leeftijden van 21—31 jaar, werden 13½ miljoen mannen geregistreerd, waaronder 600.000 jonger dan 21 jaar en ouder dan 31 jaar, die dus niet behoefden te tekenen. Het selectie-centrum vond uit, dat zij zich opgaven om hun bereidwilligheid tot dienstnemen aan te tonen. Uit de registraties over 1948—1951 is komen vast te staan, dat er vele onverplichte inschrijvingen zijn geweest van mannen, die de minimum leeftijdsgrens nog niet bereikt hadden. Bijna allen gaven een hogere leeftijd op, slechts ter verkrijging van een registratiekaart, die „aantoonde” dat hun alcoholische dranken konden worden verstrekt, maar als zij opgeroepen werden, gaven zij hun juiste leeftijd op, om dienstneming te ontgaan.

Als in W.O. I de pel.cdt. het bevel „Verkenners naar voren” gaf, gingen de verkenners naar voren. Dit bevel werd in W.O. II zelden gegeven, omdat volgens de ervaring het bevel: „Volg mij” gewoonlijk het enig juiste was om de mensen vooruit te krijgen. Dit is de normale gang van zaken in Korea.

Wat stempelt een man tot een vechter of een niet-vechter?

Ieder van ons heeft een „geestelijke stabiliteitslimiet”, het uiterste, dat Uw „geest” (Uw totale geestelijke emotionele complex) kan verwerken. Bij méér dan deze limiet aan zorgen, gevaar, vrees of enig ander negatief effect, bereikt gij of overschrijdt gij Uw stabiliteitsgrens en knapt af. Gij wordt een „psycho-geval” van geestelijke of lichamelijke ziekte, veroorzaakt door de *g e e s t*. Het gaat hier niet om intelligentiequotum of intellectueel vermogen, maar over „geestelijke gezondheid”. De geestelijke stabiliteitsgrens noemen wij in deze studie verder de „*geestelijke limiet*” (g.l.).

U, ik en ieder ander kunnen over onze g.l. heengejaagd worden. De g.l. bij verschillende personen varieert zeer.

Waar en wanneer is deze g.l. ontstaan? In onze gehele vroegere omgeving, van de tijd dat onze zintuigen begonnen te functionneren af totdat de g.l. definitief in ons onderbewustzijn op een zeker punt in onze jeugd was gevestigd.

Wat doet een hoge geestelijke limiet ontstaan?

De eerste vereiste is een sterke, fundamentele basis van een gevoel van veiligheid. Van de geboorte af wordt het kind beschermd, doorlopend verzorgd, vertroeteld, geliefd en „bemoederd”. Dit alles vestigt een hechte basis van veiligheid.

De tweede vereiste is discipline. Zo gauw het kind begint te begrijpen, wordt hem discipline bijgebracht. Het wordt een onderdeel van zijn vorming verantwoordelijkheid te aanvaarden en zelfs onprettige handelingen te doen, omdat het zijn plicht is t.o.v. anderen. Deze 2e phase duurt tot halverwege zijn kinderjaren. De g.l. van het kind is dan *voor zijn gehele verdere leven* gevormd, waarna *niets* het meer zal kunnen veranderen. Gedurende deze 2e phase is de rol, die de *vader* speelt, zeer belangrijk. Hij moet als een man handelen, omdat hij het voorbeeld voor zijn kind is: hij moet het HOOFD van het gezin zijn, en als zodanig handelen.

Wat veroorzaakt een lage geestelijke limiet?

De oorzaken zijn juist het tegenovergestelde. Gebrek aan bescherming, liefde en genegenheid maken, dat het kind zich onbeschermd gevoelt. Dit wekt onzekerheid en zijn uiteindelijke g.l. zal vermoedelijk laag zijn.

Maar zelfs met een goede 1e phase, resulterend in een hechte basis van zekerheidsgevoel kan worden tekort geschoten in het latere vereiste van gedisciplineerdheid. Als door voorbeeld en lering de lessen van tucht en orde er niet *blijvend* ingeprent worden, blijven de gevoelens dezelfde als die in de baby-tijd. Gedurende zijn kinderjaren, maakt de omgeving

op het kind steeds de indruk van : „alles moet plezierig voor mij zijn. Ik moet alles vermijden wat onprettig of moeilijk is.” Daarom wordt de jongen in zijn kinderjaren voor zijn leven gestempeld met een lage g.l. In zijn onderbewustzijn gevoelt hij weinig of geen verplichtingen tot de gemeenschap; alles moet aangenaam en prettig voor hem zijn. De meest voorkomende oorzaak hiervan is, dat de vader zijn aandeel in de opvoeding niet kan of wil leveren.

Ziehier de verklaring waarom slechts 15 procent der infanteristen vochten en 85 procent niet, en waarom grote aantallen bij andere wapens en diensten evenzo tot de niet-vechters behoren: in ieder individu wordt op een zeker punt in zijn jeugd zijn geestelijke stabiliteits-limiet vastgelegd voor het gehele leven.

Spannings-limieten

Van het tijdstip af, dat het onderbewustzijn van een mens zich realiseert, dat het een geestelijke stabiliteits-limiet heeft, wordt zijn eigenaar blootgesteld aan een aaneenschakeling van *geestelijke spanningslimieten* (situational mental stresslevels). De geestelijke spanningslimiet is de eind-resultante van alle krachten, die gunstig of ongunstig op U inwerken als gevolg van elke bepaalde situatie, waarin U komt te verkeren. Wij spreken verder kortheidshalve over *spanningslimieten* (s.l.)

Als gij plotseling in een situatie komt waaraan een hogere spanningslimiet (s.l.) vastzit dan Uw geestelijke limiet (g.l.) toelaat, knapt gij af en wordt korter of langer geestesziek. Maar vaker nog zult gij het *vermijden* in een situatie te geraken, welke s.l. te hoog voor U is.

Uw onderbewustzijn is de bewaker van Uw eigen g.l., maar voor Uw onderbewustzijn is het voornaamste ter wereld U zelf. Dus brengt het er U toe elke situatie te vermijden (b.v. een vurende vijand aanvallen), welke s.l. te hoog voor U is.

Uw onderbewustzijn brengt Uw bewustzijn er toe, dat te doen. Als Uw bewustzijn hier niet in voldoende mate toe gebracht kan of wil worden en U de situatie toch tegemoet treedt, wordt de, door Uw onderbewustzijn gestelde tax a.h.w. getart. Als de s.l. hoger is dan Uw eigen g.l. zult U *afknappen*. Knapt gij *niet* af, dan hebt gij Uw onderbewustzijn een lesje gegeven, dat daarin bewaard blijft om er naar terug te grijpen in toekomstige situaties.

Onthoud dat de s.l. van een situatie het eindresultaat is van alle gunstige en ongunstige invloeden, die op een *bepaald* persoon inwerken. Voor vele recruten roept alleen het feit van in militaire dienst te zijn al vele ongunstige invloeden op en de s.l. kan dus al dadelijk hoger zijn

CRISIS IN MOED

Ter vergemakkelijking van de lezing van dit artikel:

g. l. betekent geestelijke limiet:
de bovenste grens van de geestelijke draagkracht

s. l. betekent
geestelijke spanningslimiet:
de resultante van alle krachten, die gunstig of ongunstig op een mens inwerken

Als bij de militair in de strijd
de s.l. de g.l. overtreft, dan „knapt hij af” en wordt ziek van geest of lichaam

dan van elke situatie, die hij ooit in zijn burger-bestaan tegengekomen is. De infanterist (tirailleur) moet leren de vijand in het wit van de ogen te zien en te doden en misschien kan hij zelf gedood worden bij deze poging om te doden. De dreiging van de dood staat een toekomstig infanterist al dadelijk meer direct voor ogen dan recruten van andere wapens. Daarom zal de s.l. voor hem al dadelijk stijgen, hoger dan bij recruten van andere wapens en diensten die niet bij strijdende gedeel- ten van het Leger zijn ingedeeld. Naarmate de opleiding intensiever wordt, wordt de s.l. voor de infanterist steeds hoger, aangezien hij ge- hard moet worden.

Deze steeds hoger wordende s.l. neemt weer een sprong omhoog wanneer hij vertrekt naar het oorlogstoneel, stijgt wederom wanneer hij onder indirect vuur komt en stijgt sterk als hij onder *direct vuur* komt, daar een gedeelte van dat vuur op hem persoonlijk gericht is. De spannings-limiet springt ook omhoog gedurende een actieve ver- dediging als hij zijn geweer stil genoeg moet kunnen houden om gericht vuur af te geven, de stormaanval het hoofd te bieden en vijanden, die hem persoonlijk aanvallen met zijn eigen wapens te bevechten. Het hoogste is de s.l. voor de infanterist tijdens de door hemzelf uitge- voerde aanval, omdat daarbij het persoonlijk risico voor hem het groot- ste is.

Schifting van vechters en niet-vechters

En nu worden de redenen voor het schiften en zelf schiften van vechters van niet-vechters duidelijker. Tijdens de vóór- en na-keuring tracht een geoeffend onderzoeker uit te vinden of iemands geestelijke limiet te laag is voor de spannings-limieten waarvoor hij zal komen te staan. Menig adsp. rekrut wordt hierop niet eens onderzocht, aangezien zijn levensbeschrijving reeds aantoonde, dat zijn g.l. zelfs voor de vroegere „burgerleven-spanningslimieten” te laag was. Hij is òf reeds eerder afge- knapt òf heeft situaties omzeild, waarvan de s.l. niet hoog was.

Het zelf-schiftende proces na indiensttreding begint in het onder- bewustzijn van betrokkene zelf. Het doet hem lichamelijk of geestelijk ziek worden. Zijn geestelijke constitutie is gelijk een ondeugdelijk vat, waarin de onplezierige wateren van de dienstverplichtingen gestort wor- den. Vroeg of laat zal een of ander deel van het vat het begeven: de kracht om de vrees voor onveiligheid te overwinnen of de kracht om zich aan de discipline te onderwerpen ontbreekt en het vat wil geen water meer bergen.

Als uiteindelijk 100 mannen de spanningslimiet ontmoeten, waar- voor een aanvallend infanterist komt te staan, zullen 50 of 85 onder- bewustzijns in actie komen en hun eigenaren niet eens *toelaten* hun ge- weren af te vuren.

Het onderbewustzijn fluistert het bewustzijn in: „Help liever die gewonde kameraad om terug te gaan — dat vereist de menselijkheid. . . . schiet dat geweer niet af, want iemand zal op je terugschieten. . . . luister naar al dat lawaai, je ligt vastgepind onder 's vijands vuur. . . . hier is een veilige kuil, je kunt de sergt niet zien en hij ziet jou niet. . . . Hoe kun je ooit alleen voorwaarts gaan. . . . Kijk: dat kleine groepje, dat achter de Luitenant aanloopt, is bijna op de heuveltop aangekomen en

er wordt niet meer geschoten, ga vlug vooruit en help hen. . . . Wat een gevecht! Maar wij fixten het!" En op deze wijze vermijden de niet-vechters deze bepaalde „Situatie-spanningslimiet" of ontwijken de volle zwaarte er van.

Het onderbewustzijn van de overige 50 (of 15) is óók in werking geweest. Maar deze onderbewustzijns taxeerden hun geestelijke limiet op z'n minst even hoog als de momentele spanningslimiet en kwamen derhalve niet in actie. En dus gingen deze soldaten dóór met hun taak van schieten, voorwaarts rennen, duiken, kruipen en doden.

(Wordt vervolgd).

Discipline, vandaag

door J. H. GILLEBAARD, Reserve Eerste-Luitenant der Infanterie.

Niemand van ons zal ontkennen dat in een leger discipline noodzaak is. Het staat er zo goed in ons Reglement op de Krijgstucht: „De ondergeschiktheid is de *ziel* van de militaire dienst". Uiteindelijk gaat het om de gevechtdiscipline, die een leger in staat stelt onder abnormale omstandigheden normaal zijn taak te doen. Echter komt die gevechtdiscipline ons niet zo maar aanwaaien. Ook is zij Nederlanders niet eigen, al wordt dat wel eens gesuggereerd met gezegden als „Laat hij in vredes-tijd dan misschien minder uiterlijke discipline tonen, als het er op aan komt staat de Nederlandse soldaat zijn mannetje, kijk maar naar wat hij in Indië en in Korea presteerde." Neen, die gevechtdiscipline is onder meer het resultaat van veel oefening in innerlijke en uiterlijke vredes-tijdsdiscipline. Op deze vormen van discipline zullen wij iets nader in-gaan.

Wij mogen niet verhelten dat het ons leger aan die discipline niet zelden ontbreekt. Iedere buitenstaander kan dat zien. Wat denkt u bijvoorbeeld van het opstaan voor meerderen in treinen, bussen en trams? Van het tijdig en correct brengen van de militaire groet? Van een normale lichaamshouding bij wandelen of staan? Van tafelmanieren en andere omgangsvormen? En nu beperken wij ons nog maar tot enkele van de meest gewone huis-, tuin- en keukenvoorbeelden. Maar ook deze ogenschijnlijk minder belangrijke dingen zijn even zoveel symptomen van een geestelijke instelling, die wel degelijk belangrijk is.

We zijn er niet mee af als wij vergoelijkend aanvoeren, dat de Nederlander „kadaverdiscipline" niet ligt.

Of dat sinds de oorlog een andere volksmentaliteit is gaan groeien, waarbij de materie steeds meer triomfeert over geestelijke waarden.

Of dat de jeugd van tegenwoordig anders is.

Of dat wij gebrek hebben aan voor zijn taak berekend kader.

Het is nog altijd zo dat de commandanten, in het algemeen gezegd de officieren, hun troep — en hun onderofficieren! — maken.

Nu zijn wij er wél. Wij kunnen niet van onze mensen verlangen wat wij van onszelf niet eisen. Wij moeten beginnen met van onszelf minder door de vingers te zien. Zodra wij niet meer met eigen geweten marchanderen, dan pas komen wij onze verantwoordelijkheid na.

Daarna kunnen wij die overdragen op ons kader.

Dát brengt meer discipline. En discipline spaart bloed.

Het gevecht bij St. Joris Winge

7 September 1944

door Jhr. J. J. G. BEELAERTS VAN BLOKLAND, *Majoor der Cavalerie*

Een der merkwaardigste gevechten van de Koninklijke Brigade „Prinses Irene”, was dat bij St. Joris Winge, gelegen tussen Leuven en Diest.

De Brigade was na een lange mars, welke op 6 September te 17.00 uur aanving uit de buurt van Abbéville op 7 September plm. 10.00 uur aangekomen te St. Pieters Leeuw, gelegen even zuid van Brussel. Aldaar werd een korte rust gehouden en bijgetankt. Een Engelse pantserwagenpatrouille vertelde daar, dat zij reeds in Nederland in actie was geweest. Mogelijk is zij ongeweten één der oorzaken van de Dolle Dinsdag geweest. Daar de geforceerde mars speciaal had plaats gehad om Nederland als een der eersten binnen te trekken, deden deze verhalen de spanning in de Brigade nog stijgen. Spoedig kreeg de Brigade bevel de opmars weer te hervatten en zich over Brussel en Leuven naar Diest te begeven om zich daar te voegen bij de Britse pantserdivisie, welke reeds tot het Albertkanaal bij Beerlingen was doorgedrongen.

De organisatie der Brigade bestond uit:

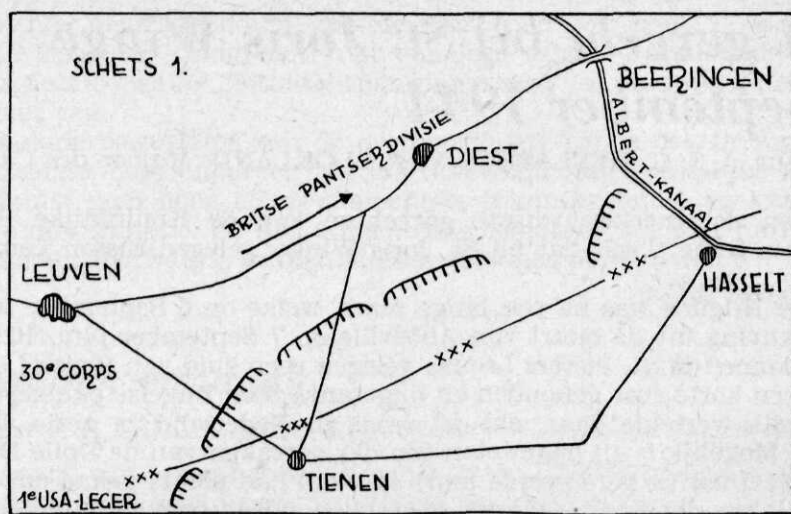
- Staf en Verbindingsafdeling;
 - 3 zelfstandige gevechtsgroepen à staf — 3 infanteriepelotons, ondersteuningsgroep à één peloton zware mitrailleurs, één gr. 6 tp, één gr. Mr van 8;
 - Verkenningafdeling à Staf, één verkenningpeloton 4 x 2 wagens, een carrierpeloton à 10 wagens, één groep 6 tp;
 - Batterij 9 veld à 6 stukken;
 - Brigadetrein à plm. 18 3-tonners;
 - I.W.D. zelfstandig regiments werkplaats.
- Het geheel was plm. 1300 man en volledig gemotoriseerd; totaal plm. 300 voertuigen.

Daar de mars achter eigen troepen zou plaats hebben, gaf de Brigadecommandant als marsvolgorde uit: de 3 gevechtsgroepen — de artillerie — de verkenningafdeling — brigadetrein.

De C droeg daarna zijn bevel over aan de opvolgend brigadecommandant, om nadere orders te gaan halen en zich te oriënteren. De Brigade ging n.l. over van het Canadese naar het Engelse leger.

De tactische situatie was weinig duidelijk; de onderstaande schets was de Brigade onbekend; daarom wijzigde de opvolgend commandant gelukkig de marsorde, waardoor deze werd: verkenningafdeling — gevechtsgroep C — brigade gevechtstaf — twee gevechtsgroepen — batterij artillerie — brigadetrein.

Tijdens de opmars door Frankrijk ging, toen de Brigade 's nachts werd opgehouden het gerucht, dat de Duitsers zich in de colonne bevonden en mogelijk deze kruisten. Dit was een reden temeer om voorzichtig te zijn.

De mars door Brussel en Leuven had in een langzaam tempo plaats; de bevolking verdrong zich om de Nederlanders welkom te heten. Vooral in Leuven was het enthousiasme overweldigend; ze werden bedolven onder vruchten, limonade, bier en chocolade; er kon slechts stapvoets worden gereden.

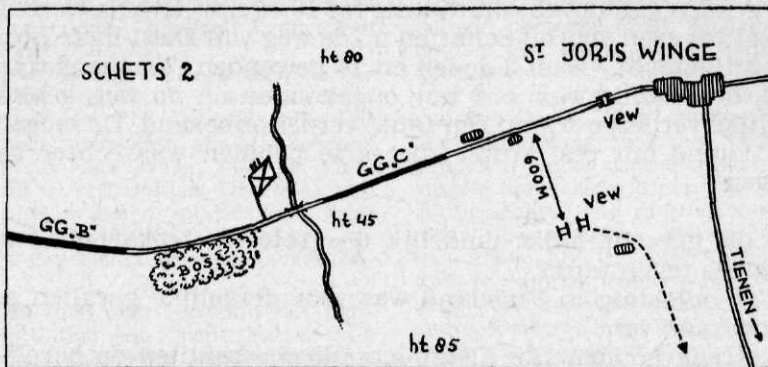
Nadat Leuven was gepasseerd werd het stil op de weg. Enige burgers waarschuwd, dat de vijand nabij was. Hoewel dit bericht weinig ernstig leek — er waren zoveel geruchten — werden motorordonnansen langs de colonne gezonden met bevel om de afstanden tussen de voertuigen te verdubbelen van 50 meter op 100 meter.

Het terrein was als volgt: een brede kunstweg met peppels, waarlangs droge sloten. Enkele huizen langs de weg. Links en rechts glooiend terrein met heggen, waarin peppels en enkele boerderijen, grasland en bouwland met laag gewas. Het overzicht was gering.

Nabij St. Joris Winge gekomen (zie schets) werd door de colonne plotseling gestopt, waarbij de voertuigen van gevechtsgroep C ineenschoven. Men hoorde kanon- en mitrailleurvuur uit de rechterflank; de mensen sprongen uit de voertuigen en dekten zich in de sloot naast de weg. Vrij spoedig zag men rookkolommen uit de colonne opstijgen en hoorde men ontploffingen.

De artilleriewaarnemer werd bij de Brigadestaf ontboden en kreeg opdracht dadelijk vuur af te geven op een boerderijengroep, waarin de vijand werd ondersteld. Helaas bleek deze geen verbinding te hebben. Toch gelukte het nog vrij spoedig een goed liggend artillerievuur te verkrijgen. Daar het vijandelijk vuren doorging en er steeds meer wagens in brand vlogen, sprong ook de Brigade gevechtstaf uit haar gepantserde $\frac{3}{4}$ -tonner (overeenkomende met de gepantserde halfrups, echter op wielen) en dekte zich. De Brigade beschikte voor elke gevechtsgroep over zulk een wagen, die als commandowagen door hun ruimte en pantser uitstekend voldeden.

Na enige tijd in de sloot gezeten te hebben en de passiviteit aan eigen zijde bemerkende, vreesde de B(rigade) M(ajoor) dat de activiteit

van de vijand zou aangroeien en voor de Brigade fataal worden. Hij begaf zich langs de weg naar voren. De contrôle over de troep bleek te zijn weggevalen; pelotonscommandanten wisten niet waar hun mensen waren, afweermaatregelen waren niet genomen. De troep werd nu hergegroepeerd (waartoe enige onderofficieren, die hun hoofd koel hadden gehouden, uitstekende diensten verleenden) en groepsgewijs het terrein ingezonden, 2 à 500 meter van de weg af. Verder naar voren bleek de Verkenningafdeling de zaak in de hand te hebben; afweergeschut was in stelling gebracht en hiermee het vuur geopend op tanks in het rechter zijterrein.

De Duitsers hadden de overval door een zogenaamd „suicide squad” zeer goed gesteld. Een tank achter een voertuigwrak op de weg; welke vol wrakken lag; had het mitrailleurvuur op de voorste gepantserde verkenningswagen geopend en door een schot door de schietsleuf de mitrailleursschutter gedood. De verkenningswagen was daarop teruggereden. Enige tanks stonden plm. 600 meter zijwaarts bij een boerderij gedekt door struikgewas; deze openden het vuur toen de colonne in elkaar schoof. Mogelijk voorzichtig geworden doordat zij spoedig vuur kreven en na verloop van enige tijd bewegingen in het terrein zagen, trokken ze af in de richting van Tienen. Later bleek dat ook andere colonnes daags na dit gevecht op dezelfde wijze overvallen werden.

Aan de verkenningafdeling werd nu opdracht gegeven met zijn carriers verder het terrein in te gaan en zo mogelijk met de verkenningswagens de vijand te volgen. De Commandant Verkenningafdeling achtte dit echter te riskant, zodat dit niet tot uitvoering kwam.

De voertuigen hadden elkaar aangestoken; er stonden er nu 7 in brand. Om één der wagens, waarvan de kap begon te branden, te redden gaf de BM opdracht aan een chauffeur deze er af te snijden. Daar deze man geen mes had, gaf hij hem zijn dolk. Zijn reactie was merkwaardig. De chauffeur sprong in de wagen, maar reed deze 500 meter verder, waar de wagen verder verbrandde en de dolk verdween.

De Brigadecommandant die inmiddels was aangekomen zond nu door het terrein naar de rechterflank gevechtsgroep B uit, welke door het ontbreken van wegen zeer langzaam vorderde. De artillerie had intussen het vuur geopend. Hoewel de vijand vrij spoedig verdreven werd, bleef de weg nog geblokkeerd met de brandende wagens en ontploffende munitie. Gewacht moest worden tot deze waren uitgebrand en terzijde

konden worden geschoven; dit duurde tot 19.00 uur. Hierna werd de mars voortgezet tot even voorbij Schaffen op de weg van Diest naar Beeringen.

Bij dit gevecht vielen 2 doden en 14 gewonden, 7 wagens waren uitgebrand, de brigade was \pm 5 uur opgehouden en de weg geblokkeerd. Vijandelijke verliezen waren één tank, verder onbekend. De mogelijkheid voor de vijand om veel groter succes te behalen was echter gelukkig voorkomen.

Uit dit gevecht blijkt duidelijk de grote kwetsbaarheid van voertuigcolonnen tegen tanks.

Bij de opleiding in Engeland was voor dergelijke gevallen gewezen op de noodzaak van:

- a. streng houden van afstanden, alleen opsluiten op bevel;
- b. de wagens groepsgewijs verlaten en dekking zoeken 2 à 500 meter zijwaarts van de weg;
- c. actief zijn door patrouilles met piats bewapend naar de vijand zenden;
- d. het dadelijk in stelling brengen van het pantserafweergeschut;
- e. het doorgeven van tekens.

Niettemin was in dit geval het resultaat slecht. Alleen door herhaalde oefening, door het zelf doen, kan de troep leren deze aanwijzingen automatisch in de praktijk te brengen en daardoor rampen te voorkomen.

Uit de Buitenlandse Vakpers

G-gas, een nieuw schrikbaar wapen.

De schrijver, Cornelius Ryan, wijst erop dat elkeen onbeschermd staat tegen de dreiging van dit afschuwelijke wapen, dat dodelijker zou kunnen blijken dan de atoombom.

Het G-gas zal geen gebouwen vernielen noch gehele arealen wegvagen zoals de A-bom; het zal subtieler werken, en veel economischer.

Het Amerikaanse leger noemt het GB; het is reukloos, kleurloos en smaakloos zenuwgas, ontwikkeld om mensen met verbijsterende snelheid te vernietigen.

Amerika heeft het, zo zegt de schrijver, en Rusland heeft tenminste één zenuwgasfabriek in volle productie, mogelijk zijn er meer.

G-gas, zoals zenuwgas vaak wordt betiteld, is goedkoop en een kleine hoeveelheid is voor de meeste gevallen voldoende. Het tast de industriële ondernemingen en fabrieken niet aan en laat alle gebouwen voor een bezettende macht in tact.

Amerika bezit detectiemiddelen, speciale injectiespuitjes met een doeltreffend bestrijdingsmiddel en speciale gasmaskers; maar het zal nog jaren duren voor er voldoende van dit alles is om de gehele burgerbevolking er van te voorzien.

Wanneer een vijand een aanval op de V.S. zou lanceren met G-gas, zouden er miljoenen doden vallen. Het hoofd van de bescherming burgerbevolking verklaarde, dat een dergelijke aanval waarschijnlijk dodelijker zou zijn dan d.m.v. atoombommen.

Schrijver bezocht de laboratoria waar het gas wordt gemaakt en beproefd; hij zag kleine insecten in een seconde en grotere dieren, zoals ratten, in 10 tellen tijds succombereren. Een man, die tijdens een onderzoek het gas had geïnhaald werd slechts door snelle toepassing van het tegengif genezen. Van militaire autoriteiten vernam Ryan, dat 3 druppels GB een man binnen 4 minuten doden. Het centrale zenuwstelsel wordt direct aangetast, de hersens en longen na circa 30 seconden; verlamming en

dood volgen na enkele minuten. En de vijand zou geen druppels gebruiken maar tonnen!

Amerikaanse leger-chemici hebben berekend, dat een zware Russische bommenwerper (de TU 4) voldoende GB zou kunnen meevoeren om alle levende zielen binnen een areaal van 100 vierkante mijl te vermoorden. De kleine met gas gevulde bommen zouden door middel van een explosieve lading het onzichtbare gas boven de doelen verspreiden.

Als men mist over een stad ziet hangen, krijgt men een goede indruk van ideale meteorologische omstandigheden voor een gasaanval. Onbeschermden mensen zouden onherroepelijk binnen 10 minuten sterven, maar ook bij lichte wind (3 tot 4 mijl per uur) zou de gasconcentratie op 50 mijl afstand het doel nog voldoende intensief zijn om mensen in een kwartier tijds te doen verstikken. De vijand kan zijn gasaanval ruim van te voren plannen aan de hand van meteorologische kaarten en berichten. Ook saboteurs kunnen het zenuwgas tot destructieve doeleinden gebruiken. Burgerlijke beschermingsautoriteiten hebben vastgesteld, dat GB meegevoerd in een 2 liter-blik de gehele senaat zou kunnen doden als een saboteur zijn actetas zou kunnen achterlaten met een met gas gevulde „tijdbom“; het gas is immers reukloos en kleurloos!

Vloeiende GB op de huid is pijnloos. Het veroorzaakt geen irritatie of brandwonden. Onmiddellijk afwassen met water en zeep of soda is noodzakelijk anders wordt het door de huid opgenomen, komt in de bloedbaan en veroorzaakt de dood binnen het uur. Slechts speciale anti-gas kleding biedt bescherming.

Hoe uit zich de besmetting bij het slachtoffer? Iemand, die dit aan den lijve ondervond beschrijft het als volgt:

Het eerste symptoom is een gevoel van druk op de borst en moeilijkheden bij de ademhaling. Dan begint de neus te lopen en alles wordt zwart daar de pupillen sterk verkleinen. Duizeligheid en zware hoofdpijn volgen, terwijl het slachtoffer zijn evenwichtsgevoel verliest. Dan valt hij plotseling op de grond, waarna allerlei ernstige symptomen zich voordoen, resulterende in het verliezen van de macht over alle spieren, vomeren en na vier of vijf minuten sterven.

In 1939 bouwden de Duitsers, onder leiding van Dr Schrader een zenuwgas-fabriek bij de Poolse grens. Na de oor-

log werd deze fabriek inclusief het getrainde personeel door Rusland overgenomen. Het bezit van deze fabriek gaf de Russen een voorsprong op Amerika voor wat de know-how en de productie van GB betreft. Eerst nu heeft Amerika deze achterstand ingehaald. Detectors zijn gebouwd, welke onmiddellijk ook de geringste aanwezigheid van GB aanwijzen; zij zijn echter nog te groot van formaat maar de chemische dienst hoopt binnen afzienbare tijd ook kleinere detectors te kunnen construeren, in grootte ongeveer overeenkomende met standaard Geigertellers. Voor een goed opgebouwd waarnemingssysteem zijn vele duizenden detectors nodig, welke in en rondom de bevolkingscentra geplaatst zouden moeten worden en strategisch hier en daar worden opgesteld in het open veld.

Het geneesmiddel tegen GB infectie, dat vele slachtoffers zal kunnen genezen, mits snel toegepast, is atropine. Het wordt in het dijbeen geïnjecteerd d.m.v. een speciaal ontworpen injectiespuitje waar de naald direct uitschiet, wanneer het tubetje stevig tegen het been wordt gedrukt.

De strekking van dit artikel is, dat hoewel in de tweede wereldoorlog geen strijdgassen werden gebruikt men op alle mogelijkheden voorbereid moet blijven, daar verrassingen noodlottig zouden zijn.

COLLIER'S, 27 Nov. 1953.

Ltz. SD II J. A. Schüller.

Het belang der opvoedende factoren in het moderne leger.

Op 11 Mei 1945 richtte de toenmalige Belgische minister van landsverdediging een „dienst voor opvoeding bij de krijgsmacht“ op, omdat de geestelijke waarden, de hogere behoeftenbevrediging van de soldaat de grondslag vormen voor de weerbaarheidsgedachte.

Het leger moet het in de eerste plaats van de morele krachten hebben. Montgomery zei: „Het zijn niet de tanks en kanonnen die de oorlog doen winnen, het zijn de mensen die ze bedienen“. (Bij het einde van de oefening Grand Repulse wees Generaal Gale er op, dat het niet gaat om het materieel, maar om de wil tot strijden. B. K.).

Dat is de betekenis en het doel van de dienst opvoeding. Wanneer wij de jonge soldaten kunnen opvoeden in dien zin, dat zij de noodzakelijkheid van de dienst zullen leren inzien als zijnde van het grootste belang voor het volk zelf, de gehele Westerse beschaving en in het bij-

zonder voor de handhaving van zijn eigen individuele vrijheid, staat de weg open om van deze jongemannen strijders te maken met een hoog moreel, die hun plicht begrijpen en daarnaar **willen** handelen. In de richtlijnen voor de dienst-opvoeding worden de volgende doeleinden nagestreefd:

1. Aan de manschappen de wil tot strijden te geven.

De doelmatigheid van de moderne strijder is de resultante zowel van de militaire opleiding, die hem zal leren zich van zijn wapens te bedienen, als van de morele opvoeding, die hem de wil om te strijden zal geven. Dit dient te worden verwezenlijkt:

a. Door hem de juiste begrippen omtrent vrijheid, verantwoordelijkheid en plicht bij te brengen;

b. door karaktervorming, die hem er toe zal moeten brengen om zich geheel in te zetten;

c. door hem te pantseren tegen de demoraliserende invloeden van de psychologische oorlog.

2. Aan het volk betere mensen te geven.

a. Door de gelegenheid te scheppen dat de soldaat zich kan bewamen voor een beroep, dan wel hun beroep kunnen onderhouden of op hoger peil kunnen brengen, zodat zij in de burgermaatschappij onmiddellijk en beter bruikbaar zullen zijn na afloop van hun dienst. Bij een bureau beroepskeuze, moeten de manschappen zich kunnen laten testen op hun speciale geschiktheid voor een bepaald beroep;

b. door staatsburgerlijke vorming. Hieronder te verstaan het bijbrengen van een waardig en gepast gevoel van nationale eigenwaarde door de manschappen hun eigen land te leren kennen met zijn geschiedenis, zijn beschaving, zijn rol in het heden, zijn materiële en geestelijke rijkdommen;

c. door een culturele opvoeding en door de gelegenheid te scheppen om aan persoonlijke ontwikkeling te kunnen werken;

d. door militaire opvoeding. Door aan te tonen, dat de militaire dienst een aspect is van de normale burgerplichten.

Het is een gebiedende noodzakelijkheid, dat al deze zaken, die toch buiten het strikt militaire staan, ter hand worden genomen. Bij elk mens moet een evenwicht zijn tussen zijn geestelijke en materiële noden en behoeften. In het leger bestaat het gevaar, dat men in het algemeen alleen kijkt naar het opvoeren van de gevechtvaardigheid van

de soldaat en niet naar datgene wat die gevechtvaardigheid schraagt en in stand houdt. Wanneer men geen aandacht schenkt aan het sociale, het geestelijke element in de mens, verbreekt men het evenwicht, want dan houdt men alleen rekening met de militair materialistische normen. (Dit leidt onverbiddelijk tot de absolute kadaverdiscipline, waarbij de mens tot willoze gevechtsmachine wordt gedegradeerd. B. K.). Indien de mens, de soldaat, echter een geestelijke basis heeft, zal hij niet door zijn materialistische belangen worden beheerst, maar zal hij deze op de juiste wijze beheren. Slechts dan zal het zo noodzakelijke evenwicht tussen de geestelijke en materiële behoeftebevrediging aanwezig zijn, slechts dan zullen de krachten die ons leger in zich bergt op de beste wijze tot ontplooiing kunnen komen.

Het materiële doel van de militaire opleiding is van de jonge recruit een goed soldaat te maken. Hij moet de prestaties die van hem geëist worden kunnen uitvoeren. Dat is in feite iets onpersoonlijks en kan slechts tot stand worden gebracht door dwang en tucht. De soldaat wordt opgeroepen, hij wordt onderworpen aan de militaire discipline, die hem overal bindt. Het leger vindt nu slechts zijn reden van bestaan in iets, dat zou kunnen gebeuren, nl. de oorlog. Wij zien hier dus geen onmiddellijk resultaat, geen onmiddellijk doel, men hoopt dat het nooit zal plaats vinden. Daardoor wordt het leger voor de soldaat iets zinloos, een verlies van tijd. Dit is de consequentie van de zuiver materialistische beschouwing, die een leger naar de afgrond zou voeren, als er geen geestelijke beschouwing naast stond, die aan de militaire opleiding de hogere betekenis geeft, waardoor het evenwicht tussen materie en geest weer wordt hersteld.

Het leger wordt een gemeenschap, die een bepaalde groep personen omvat en die gezamenlijk een bepaald doel nastreven, de weerbaarheid. Iedere gemeenschap heeft rechten die ze haar leden kan opleggen. Maar iedere gemeenschap heeft ook plichten tegenover haar leden. Een van deze plichten is de opvoedingsplicht. Het moderne leger voorziet dan ook — naast de militaire opvoeding — óók in een morele, culturele en professionele opvoeding. De opvoedingsofficier heeft hierbij wel een bijzonder moeilijke taak, want de opvoeding kan op jonge mannen van 20 jaar van zeer grote invloed zijn.

M. Tachelet: Het belang der opvoedende factoren in het moderne leger.

HET LEGER DE NATIE, Oct. 1953 B. K.

Geef ons onze trots terug!

Er moet veel gedaan worden om het nodige aantal jonge mannen in het leger te krijgen, nodig om over 30 jaren de hoge leidinggevende posities in te nemen. Bij de critiek wegens te geringe toeloop, noemt men: te weinig salaris, beperking van privileges, verlies van vrije dokterskeuze enz. Maar schrijver constateert dat er in en rondom de kazernes heel veel auto's model 1953 zijn te zien en dat de militaire winkels, waar men alles kan kopen, het nog zeer druk hebben en dat niemand sterft door gebrek aan geneeskundige verzorging.

Bij al die critiek wordt nooit gesproken over het gebrek aan zelfvoldaanheid, dat men moet hebben als men zijn doodgewone plicht doet. Men moet er trots op zijn in het leger te dienen, trots om zijn taak zo goed mogelijk te vervullen, trots om een deel te zijn van de machinerie, die er voor bestemd is het land te verdedigen. Die trots werd in hoge mate ontwikkeld door het besef, dat men tot iets „behoorde”. Men diende vroeger geruime tijd bij één onderdeel, waarvan men wat poogde te maken, waar men vriendschappen sloot, werkte met mensen die men kende, waar men een stempel op kon zetten, men had er een tweede „tehuis”. Men voelde zich één en werkte samen aan één gemeenschappelijk doel. Men zag resultaat van zijn werk. De opleiding was niet gemakkelijk, maar de eenheden waren klein en men wist wat men aan elkaar had.

Dat is heden ten dage volkomen anders. Niemand — van de jongste recruit tot kolonels met 30 dienstjaren en vele generaals — „behoort tot iets”. Er is een permanent komen en gaan. Vandaag zit men hier, morgen daar. Weinig officieren zijn langer dan één jaar op een zelfde plaats, behalve in een staffunctie of op het Ministerie van Oorlog.

Men drukt op een knop, een aantal kaarten vallen naar beneden, zij gaan de „pipeline” in. Men komt bij een onderdeel, blijft er een paar maanden, weer in de „pipeline”, nieuw onderdeel. Zo is het met recruten, onderofficieren en officieren, met oud en jong, met ervaren en onervaren krachten. Men drukt op een knop en het „papier” neemt zijn loop, want iedereen in het leger is nu een „nummer” in de hollerithmachine. Niemand heeft meer een „thuis”. De jonge stafofficieren schuwen een commando bij de troep. Ga naar de staf, daar kan je beslissingen nemen zonder verantwoordelijkheid, ga naar de staf, daar ben je in aanzien.

Er zijn te veel studiegroepen, er wordt

te veel gepraat, er is te weinig beslissende actie. Het leger wacht op de krachtige duidelijke commandostem, die de mist, veroorzaakt door comité's, werkgroepen en commissies, zal wegblazen, een stem die aan het leger meer betekenis en leiding geeft, een leger dat gezond is, maar nu in verwarring verkeert.

Wat doen wij als het moreel laag is? Geven wij de soldaat vertrouwen in zijn eenheid, trainen wij hem tot hij er van overtuigd is, dat zijn groep de allerbeste is, dat zijn peloton, zijn compagnie, zijn bataljon het beste van het gehele leger is? Dat is niet meer nodig. Geef hem een mooie das en versierselen op zijn uniform.

Er moet een commandant zijn. De Generale Staf moet de staf van de generaal worden, met de hoofden van de G secties als verantwoordelijke adviseurs. Zet de kroon weer op het hoofd van de troepencommandant en klop hem zo af en toe op de schouder. Stel een troepencommandant, die goed is, boven de staf en geef hem de bons als hij het niet is; verwissel de staven en de „pipelines” en vorm genoeg eenheden om te commanderen. Geef iedereen een „tehuis”. Geef de officieren en onderofficieren een vast onderdeel onder goede commandanten en zij zullen zich een loopbaan weten te vormen. De gevechtseenheden sterven, omdat hun stem op het Ministerie van Oorlog niet wordt gehoord. De hoofden van de technische diensten zijn nu de staart, die de hond — welke zij moeten ondersteunen — heen en weer doet schudden. Snijdt alles weg, dat positieve actie belemmert, maakt de weg vrij van onkruid, dat de efficiency onmogelijk maakt. Zodra het hoge commando doeltreffend en daadwerkelijk begint te werken, zullen wij onze trots terug hebben.

Give us back our pride.

COMBAT FORCES, Aug. 1953. B. K.

De luchtverdediging van een kleine staat.

Men kan wel met zekerheid aannemen, dat een toekomstige oorlog een volkomen wereldoorlog zal zijn, waarbij het voor een kleine staat wel niet mogelijk zal zijn zich buiten het conflict te houden. Hoewel juist voor de lucht oorlog geldt, dat de aanval de beste verdediging is, en wel door middel van aanvallen op 's vijands vliegvelden, is een dergelijke strategie voor een kleine staat onuitvoerbaar. Die staat **moet** zijn luchtverdediging dus zoeken in het defensief, waarbij actieve en passieve ver-

dedigingsmaatregelen dienen te worden genomen.

Schrijver noemt de passieve maatregelen (maskering, verspreiding, ondergrondse fabrieken enz.) slechts volledigheidshalve. Uitvoerig gaat hij in op de actieve maatregelen.

Allereerst wijst hij op de noodzakelijkheid van een zo perfect mogelijk werkende meldings- en waarschuwingdienst. Vervolgens bespreekt schrijver de afweer door middel van jachtvliegtuigen. De betekenis daarvan is gedaald, want de snelheden van de straaljachtvliegtuigen en straalbommenwerpers ortlopen elkaar maar zeer weinig. De modernste op de grond opgestelde radarapparaten hebben een reikwijdte van 240 km. Met een snelheid van een straalbommenwerper van 1000 km per uur heeft een zelfs startklaar staande straaljager nog geen kwartier tijd meer om de bommenwerper met goede kans op succes slag te leveren. Want deze bommenwerpers vliegen op zeer grote hoogte, zeker op 12.000 m. Als verder nadeel kan worden geconstateerd, dat op die grote hoogten de manoeuvreervaardigheid van de straaljagers geringer wordt.

De afweer van de grond af, wordt door de grote hoogten waarop de vijandelijke bommenwerpers vliegen voor bijzondere problemen gesteld. Vooreerst kunnen alleen de luchtdoelkanonnen van het grootste kaliber (boven de 10,5 cm) deze hoogten halen. Maar de vlucht-tijd van het projectiel is op die afstand groot, zodat de trefkans reeds bij zeer geringe veranderingen van de bommenwerper zeer klein wordt en ten slotte is de tijd dat de bommenwerper binnen de werkingssfeer van het luchtdoelgeschut is, maar zeer gering. Om nog grotere schootshoogten en kortere vluchttijden van het projectiel te verkrijgen, zou men de kalibers van het geschut aanzienlijk moeten vergroten. De uiterst korte tijd waarin de bommenwerper echter binnen het bereik van het geschut is, maakt het noodzakelijk, dat de vliegsnelheid van dat geschut zeer groot moet zijn. Maar hoe groter men het kaliber maakt des te lager wordt de vuursnelheid. Om dit nadeel te neutraliseren zal men een groot aantal van deze vuurmonden bij het te beschermen object moeten concentreren. Daar de kosten van het groot kaliber luchtdoelgeschut zeer hoog zijn kan geen enkel land, zelfs niet de grote mogendheden met een groot productie-apparaat, zich een dergelijke tactiek veroorloven. Daarom is, zo zegt schrij-

ver, **de toekomst zonder enige twijfel aan de geleide luchtdoelraketten met zelfzoekende buizen.** Die raketten zullen in de toekomst ook de bemande en onbemande jachtvliegtuigen overbodig maken. Vijandelijke geleide raketten zullen ook alleen op deze wijze onschadelijk zijn te maken. Tijdens de tweede wereldoorlog konden de Duitse V1 bommen nog met jachtvliegers en luchtdoelartillerie bestreden worden. Met modern geleide raketten is dat onmogelijk.

Daarentegen blijft het lichte en middelbare luchtdoelgeschut van 3,7 tot 5 cm zijn grote betekenis houden tegen laagvliegende- en stekende vliegtuigen. Deze artillerie moet volautomatisch zijn en een grote vuursnelheid hebben, zo mogelijk op tweeling- of nog beter vierlingaffuit, met volautomatische radarbesturing, dat de vuurmonden tevens automatisch doet vuren, wanneer het vijandelijke vliegtuig binnen vuurbereik komt. Een combinatie van licht- en middelbare volautomatische luchtdoelartillerie en geleide raketten met zelfzoekende buizen acht schrijver de beste oplossing voor het luchtverdedigingssysteem van een klein land. Het is te betalen en het biedt de beste mogelijkheden. Want de geleide raket met zelfzoekende buis is een dodelijk wapen en zijn dracht is vrijwel onbegrensd. Daardoor kan tevens met een geringer aantal worden volstaan dan met zware luchtdoelartillerie noodzakelijk is.

(Hoewel Nederland in Nato-verband is opgenomen en wat zijn verdediging betreft dus niet alleen staat en als zodanig onder andere omstandigheden verkeert dan Zwitserland, dat zich niet bij de NATO heeft aangesloten, kan veel van hetgeen schrijver naar voren brengt zeer zeker van toepassing zijn voor ons land).

ALLG. SCHWEIZ. MIL. ZSCHR. Oct. 1953. B. K.

Het Spaanse oorlogspotentieel.

Het land is verdeeld in 9 militaire districten. Deze zijn Madrid, Sevilla, Valencia, Barcelona, Saragossa, Burgos, Valladolid, Coruna en Granada. Met uitzondering van Granada, waar een divisie stafkwartier is gevestigd, zijn deze plaatsen tevens de zetel van de 8 legerkorpsstaven van het Spaanse leger. Elk legerkorps telt 2 divisies. Voorts is er nog 1 pantserdivisie en 1 cavaleriedivisie in Madrid, 2 legerkorpsen à 2 divisies in Spaans Marokko, waar tevens nog een pantserbrigade en cavaleriebrigade zijn

gelegerd. Verder nog 1 divisie op de Balearen en 1 op de Canarische eilanden. In totaal 23 divisies infanterie, 1 tank- en 1 cavaleriedivisie en enige zelfstandige tank- en cavaleriebrigades. De normale sterkte van een infanteriedivisie is 13.000 man. De divisie bestaat uit 2 infanteriebrigades à 2 bataljons en een gemengde brigade, bestaande uit 2 artillerie regimenten (1 licht en 1 zwaar), verbindingsafdeling, genietroepen, verzorgings- en transporteenheden. De vredessterkte is 350.000 man. De oorlogsorganisatie houdt rekening met een sterkte van 1.500.000 georganiseerd in 44 divisies.

De jaarlichting omvat 250.000 man. De dienstdienst is 3 jaren. Bij een totale mobilisatie, zoals in Engeland in de tweede wereldoorlog zou Spanje 4.000.000 onder de wapenen kunnen brengen, op een bevolking van 28.000.000.

Het leger is zeer gezien. Studenten mogen hun studiën beëindigen alvorens te worden opgeroepen. De liefhebberij om officier of onderofficier te worden is groot.

Bijna de helft van het totale budget is bestemd voor de strijdkrachten, maar niettemin is de uitrusting zeer matig. De infanterie heeft 5 types geweren en 4 types mitrailleurs. De artillerie 12 types kanonnen. Dit komt, omdat vele democratische landen niet aan Spanje willen leveren. De eigen oorlogsindustrie is zeer matig.

De luchtmacht vormt een zelfstandig wapen, 30.000 man sterk en telt 1000 vliegtuigen van 300 jagers, meest van een verouderd type.

De vloot is klein, telt 20.000 man en omvat 6 verouderde kruisers, 18 torpedobootjagers en enige duikboten, mijnenleggers en mijnenvegers. Er staan 18 nieuwe torpedobootjagers op de werf.

Het wegwegenet is dun en slecht, ook de spoorwegen, met een totale lengte van 16.000 km. Dubbelspoor is uitzondering (ter vergelijking diene dat Engeland, met een oppervlakte van 88.000 vierkante mijl, tegen Spanje 190.000, een spoorwegennet heeft ter lengte van 45.000 km). Het rijdend materieel is oud en slecht. De vlieg-mogelijkheden in Spanje zijn beter dan in welk Europees land ook. De individuele dapperheid van de Spanjaard is groot. Hij is in de eerste plaats een guerillavechter en geen nuchter teamstrijder. Op eigen grondgebied een geducht tegenstander, dient te worden betwijfeld of hij dat buiten de landsgrenzen ook zal zijn. De Spaanse Blauwe Divisie, die in 1942-1943 op het Oostfront tegen de Russen vocht, was van weinig betekenis en legde het spoedig af. De overeenkomst met

Amerika kan het oorlogspotentieel van Spanje aanzienlijk verhogen, maar dat zal niet op korte termijn gelukken; daarvoor is de achterstand te groot.

Majoor C. O'Ballance: The Spanish War potential.

ARMY QUARTERLY, Juli 1953. B. K.

De toekomst van de tank.

Schrijver maakt een vergelijking tussen de cavalerie en de tank. Eeuwenlang heeft de cavalerie een zeer belangrijke rol in de oorlog gespeeld. De zware cavalerie werd gebruikt om de vijandelijke opstellingen te doorbreken, de lichte cavalerie werd ingezet voor verkenningdoeleinden en voor de vervolging. Maar de cavalerie verdween van het gevechtveld toen de vernietigingsmiddelen ten opzichte van dit wapen een zodanige ontwikkeling namen, dat de cavalerie zich niet meer kon handhaven. Is een dergelijke ontwikkelingsgang nu ook te verwachten ten aanzien van de tank? De anti-tankwapens zijn namelijk zeer in aantal en kracht toegenomen. In het begin was de tank oppermachtig. Maar het moderne anti-tankgeschut heeft een dergelijke uitwerking, dat het onmogelijk is, de tanks daarvoor immuun te maken. Evenwel het nadeel van het zware anti-tankgeschut is, dat het groot is, daardoor moeilijk te camoufleren en als gevolg daarvan kwetsbaar. Ook is het moeilijk het nabij de frontlijn op te stellen. In de laatste periode van de oorlog ontwikkelde het vliegtuig met raketten bewapend zich als een nieuwe gevaarlijke vijand voor de tank. Voorwaarde voor een doelmatige tankbestrijding op deze wijze is echter, dat men daarvoor vrijwel het volledige meesterschap in de lucht moet hebben. Op korte afstanden bleken wapens van het type „bazooka” zeer gevaarlijk te zijn. Anti-tankmijnen speelden in de afgelopen oorlog een steeds grotere rol. Vele tanks werden er het slachtoffer van. Het uitbuiten van natuurlijke tankhindernissen is nu een algemeen tactisch axioma. Bij dat alles heeft zich nu het tactische atoomwapen gevolgd. Met atoomartillerie of tactische atombommen wordt een tankconcentratie uit elkaar geslagen. Zullen deze middelen de tank van het slagveld verdrijven, zoals de mitrailleur dat deed ten opzichte van de cavalerie? Schrijver is van mening dat dit **niet** het geval is. De mitrailleur was tegenover de cavalerie een „absoluut” wapen. De cavalerie kon er niets tegen doen. Maar de tank op zich zelf is niet machteloos tegen zijn tegenstanders. Hij geeft dekking tegen tal van

vuursoorten en heeft zelf een enorme vuurkracht. Niettemin leggen de anti-tankmiddelen de tank beperkingen op. Schrijver acht twee types tanks nodig, de **zware aanvalstank** en de **lichte verkenningstank**. De eerste moet optreden in nauwe samenwerking met infanterie, artillerie en andere wapens. Dit soort tanks moet een zo sterk mogelijk pantser hebben en zware bewapening. De lichte tank — voor verkenning en vervolging — dient snel te zijn, manoeuvreervaarlijk en moet een grote actie-radius hebben. Slechts indien een wapen zou worden uitgevonden — en schrijver sluit dat niet uit — dat ten opzichte van de tank precies dezelfde rol zou kunnen spelen als de mitrailleur dat heeft gedaan ten opzichte van de cavalerie, eerst dan zal de tank volledig van het slagveld verdwijnen.

Brigadegeneraal Barclay: The future of the tank.

ARMY QUARTERLY, Oct. 1953. B. K.

Uitvindingen, industrialisatie en oorlog.

Schrijver geeft een overzicht van de uitvindingen, die er in de loop der eeuwen op krijgskundig gebied zijn gedaan. In de tweede wereldoorlog acht hij de volgende uitvindingen het belangrijkste:

a. radar; b. alle mogelijke soorten van mijnen te land en ter zee; c. raketten in alle mogelijke vormen; d. het schroefloze vliegtuig; e. de holle lading; f. de VT buis; g. de phoenix, de machtige betonconstructies die de aanleg van kunstmatige havens mogelijk maakten; h. de flexibele benzineleidingen, onderzee en over land; i. de „little David”, de mortier van 90 cm, die een projectiel van twee ton vele kilometers kan wegslingeren; j. „Eniac”, de Electric Numerical Integrator and „Compter”, de fantastische rekenmachine, die de ingewikkelde berekeningen voor de inzet van moderne wapens feilloos in enkele seconden oplost; k. de atoombom; l. de schnorckel; m. het geleide projectiel; n. zenuwdodende gassen; o. de terugstootloze vuurmond.

Schrijver constateert dat door de industrialisatie het tempo der ontdekkingen steeds sneller gaat. Duizenden jaren heeft de mensheid gevochten met speren, zwaarden en pijl en boog. Enige honderden jaren beheerste buskruit de mensheid. Sinds het begin van de eerste wereldoorlog valt de mensheid van het ene vernietigingsmiddel in het andere, met een tempo dat angstwekkend is. Daar wij in een wereld leven, waar grote gevaren de vrije mensheid bedreigen, wijst schr.

op de noodzaak niet te gaan theoretiseren, maar er voor te zorgen, dat men een eventuele aanval op bloedige wijze kan afslaan. Dat is de beste wijze om de vrede te handhaven. De moderne industrie is in staat om daarvoor de middelen te leveren.

Brigadegeneraal Brownlow: Invention, machinery and war.

ARMY QUARTERLY, Oct 1953. B. K.

Hitler en de Duitse generaals.

In zijn politiek testament, dat Hitler vlak voor zijn dood door zelfmoord schreef, vervloekte hij de legerleiders, die zijn legers niet naar de overwinning hadden kunnen voeren. Hij vervloekte bovenal de generale staf. De reactie van de Duitse generaals is daar niet op uitgebleven. Hun verweer komt neer op de stellingen, dat de Duitse generale staf niet verantwoordelijk was voor het uitbreken van de oorlog in 1939. Integendeel, die staf was er tegen. En vervolgens beweren de Duitse generaals, dat de Duitse nederlaag voor een zeer belangrijk deel het gevolg was van Hitlers amateuristische strategie en zijn minachting voor de adviezen van zijn generale staf-officieren.

Schr. gaat na of deze stellingen juist zijn. Hij stelt vast, dat het overgrote deel der generaals tegen de oorlog was. Het beheersende motief daarbij was echter niet van humanitaire aard, dat vond zijn oorzaak daarin, dat zij Duitsland nog lang niet sterk genoeg achtten voor een oorlog. Wel waren zeer vele generaals tegen Hitler. De Chef van de Generale Staf Ludwig Beck, die in 1938 aftrad als zodanig, schreef, dat hij als Chef van de Generale Staf weigerde om enige medewerking te verlenen aan een oorlog van de Nationaal Socialistische avonturiers. Een uiteindelijke Duitse overwinning is onmogelijk, zo zei hij. Beck werd opgevolgd als Chef Generale Staf door Halder. Deze wilde zeer waarschijnlijk door een generaals „Putsch” Hitler opzij zetten, toen de capitulatie van Chamberlain en Daladier in München hem dit onmogelijk maakte. München verstevigde de positie van Hitler dusdanig, dat er binnenslands niet veel meer tegen hem te ondernemen viel. De oppositie tegen de Führer stak zijn hoofd weer op, toen het duidelijk was, dat Hitler Duitsland naar de rederlaag voerde.

Ten aanzien van Hitlers strategie wijst schrijver er op, dat in den beginne Hitler een beter inzicht toonde dan zijn generaals. Tegen hun advies bezette hij

Rijnland, Oostenrijk, Sudeten-Duitsland, Tsjecho-Slowakije. Tegen hun advies begon hij de oorlog in Polen, Denemarken en Noorwegen. Hij verwierp het plan van de Generale Staf voor de door die staf ontworpen aanval op het Westen. Hij aanvaardde het plan van Von Mannstein, de Chef van de Staf van Von Rundstedt en voerde het door. Hitlers prestige rees daardoor tot ongekende hoogten.

De tegenstellingen tussen Hitler en de Generale Staf staken het hoofd weer op toen in Rusland de grote tegenslagen kwamen. Hitlers successen waren het gevolg van een ongetwijfeld stoutmoedig optreden — de moed van een fanaticus — tegenover vijanden die onderling verdeeld waren, slecht voorbereid op een oorlog en zwak geleid. Een dergelijk optreden onder zulke omstandigheden heeft altijd succes. Maar dat succes verdween toen zijn tegenstanders zich goed organiseerden en krachtige leiders vonden.

Onder die omstandigheden bleef Hitler dezelfde strategie voeren. Stalingrad, Tunis, Falaise, de Ardennen zijn slechts grote voorbeelden in een rij van talloze waarin Hitlers starheid zijn generaals naar debacles voerde.

In elk geval is deze opvatting een

nuttige bijdrage om een einde te maken aan een eventuele ongemotiveerde Hitler-verheerlijking. Hitler zelf voerde het Duitse volk naar de nederlaag, terwijl de wetenschap dat de Generaals niet in staat waren om Hitler van de dwalingen zijns weegs terug te doen keren, niet bevorderlijk was voor de betekenis van de Generale Staf in de Hitlerperiode.

Kol. Stacey: Hitler and the German Generals.

MIL. REVIEW, Oct. 1953.

B. K.

VEENENDAALSCHÉ
STOOMSPINNERIJ & WEVERIJ N.V.

Textielfabrikanten

Specialisten in gerubberde weefsel's

SCHOENCRÈME

voedt het leer waardoor dit soepel blijft,
barstvrij en als nieuw

★ *Verkrijgbaar in de kleuren:
zwart, donker-, middel-, licht-
bruin, oxblood en wit.*

Grote doos 28 cent

't Gaat vlugger en beter met Erdal

N.V. Hollandsche Melksuikerfabriek

Fabrieken te **UITGEEST** en **BOLSWARD**

★

H.M.S. het oude gerenommeerde merk voor
MELKSUIKER en GALACTOSE